Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ● 4 январь 1970 йил, якшанба ◆ № 2 (14.468.) ■ Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ФАРҒОНА АЦЕТАТ ИПАҒИ

Янги йил арафасида Фарғонада химиявий тола заводининг биринчи навбати ишга туширилди. Ўзбекистон ўлка химиясининг янги корхонаси шаҳарнинг шарқи-шимолий чеккасида қад кўтарди.

Фарғона химиявий тола заводи — мамлакатдаги йирик корхона. Ватанимизда ишлаб чиқарилган ҳозирги замон машиналари ва аппаратлари ўрнатилган бош корпусининг ўзи етти гектар ерни эгаллайди. Ёзда бош корпуснинг томида кўл пайдо бўлади. Бу кўл ишчиларни жазирама иссиқдан сақлайди.

Табиий газ ва пахта линтининг мўъжизали равишда нозик ипларга айлантиришнинг бутун мураккаб техника жараёни заводда автоматлаштирилган.

Марғилон, Уш, Ленинобод шойи комбинатлари ва мамлакатимизнинг бошқа тўқимачилик корхоналари янги корхонанинг истеъмолчилари бўладилар.

Фарғона заводи тўла қувват билан ишга туширилгач, мамлакатимизда химиявий тола етказиб берадиган энг йирик корхона бўлиб қолади.

ЯНГИ СОВХОЗ

Бойсун районининг тоғлар орасидаги баҳаво ва хушманзара Дарбанд, Шуроб, Хўжабулгон, Мачай, Кентала, Қизилнавр қишлоқлари ўрнида янги Дарбанд йилқичилик совхози ташкил этилди. Бу совхоз қорабайр йилқиларини кўпайтиришга ихтисослашган бўлиб, шифобахш қимиз етиштиради ва арзон йилқи гўшти етказиб беради. Ҳозир совхозда 1500 бош наслли қорабайр йилқиси бўлиб, яқин йилларда улар 10.000 бошга етказилади.

Н. МУРОДОВ.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

БЕКОБОД ШАҲРИДАГИ В. И. ЛЕНИН НОМЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ ЗАВОДИ БИЛАН МИРЗАЧЎЛ РАЙОНИДАГИ В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ 1970 ЙИЛ УЧУН ЗИММАЛАРИГА ОЛГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Совет халқи янги 1970 йил — улуғ Ленин юбилейи йили, Улуғ Ватан урушида Совет Иттифоқи тарихий ғалабасининг 25 йиллиги йили, шу беш йилликнинг охирги йилига ўз бурчини бажариб, эришган марраларидан фахрланиб, ёрқин истиқбол билан кириб келди.

Мамлакатимиздаги барча халқлар сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам шу юбилей йилида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлиги ва ишлаб чиқариш самарадорлигини анчагина ошириш асосида халқ хўжалигини янада юксалтиришнинг катта ва мураккаб вазифаларини ҳал қилмоқлари лозим. «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига» КПСС Марказий Комитетининг Тезисларида таъкидлаб ўтилганидек, биз коммунистик қурилиш йўлида Лениннинг ибораси билан айтганда, жуда катта иш қилишимиз лозим, ҳозирдагига қараганда анча кўп меҳнат қилишимиз керак бўлади. Турмуш олдимизга чуқур ўрганиш ва ижодий ҳал қилишни талаб этаётган янгидан-янги вазифалар ва проблемаларни қўймоқда.

Давлат планининг топшириқларида равшан белгилаб берилган 1970 хўжалик йилининг улуғвор программаси республикамиз меҳнаткашларида ватанпарварлик ҳис-туйғуларини кучайтирмоқда, уларга беш йилликни муддатидан барвақт бажариш учун, Лениннинг шонли юбилейини муносиб кутиб олиш учун курашда янги куч-ғайрат бағишламоқда.

Саноат, қурилиш, транспортнинг ва алоқа органларининг меҳнатчилари иқтисодий ислоҳот очиб берган имкониятлардан янада самарали фойдаланишга, ишлаб чиқариш суръатларини ўстиришга, янги қувватларни тезрок ишга тушириш ва уларни ўзлаштириб боришга, техника ва технологияни сабот-матонат билан такомиллаштира боришга ва шунинг заминида маҳсулот ишлаб чиқаришни ғоятда кўпайтиришга ҳамда маҳсулотнинг юқори сифатли бўлишини таъминлашга аҳд қилганлар. Қишлоқ хўжалиги ходимлари колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съездида қабул қилинган ҳаракат программасидан руҳланиб, келгуси ҳосилни тайёрлаш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, чорва туёғини кўпайтириш, унинг маҳсулдорлигини ўстириш тўғрисида ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

1970 юбилей йили учун зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олган Бекобод шаҳридаги В. И. Ленин номли металлургия заводи билан Мирзачўл районидаги В. И. Ленин номли совхоз коллективларининг қимматли ватанпарварлик ташаббуси ҳар жиҳатдан маъқуллашга сазовордир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети **қарор қилади:**

1. Бекобод шаҳридаги В. И. Ленин номли металлургия заводи билан Мирзачўл районидаги В. И. Ленин номли совхоз коллективлари Ленин юбилейини муносиб равишда кутиб олиш ҳамда беш йиллик топшириқларини барвақт бажариш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятлари маъқуллансин.

2. Область, шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларига ушбу коллективларнинг қимматли ташаббусини қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйиш тавсия этилсин. Барча ташкилий ва сиёсий ишлар саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт, алоқа органларининг, колхозлар, совхозлар ва республикамиздаги бошқа ташкилотлар меҳнаткашларини халқ хўжалик планлари ва юбилей йили социалистик мажбуриятларини муваффақият билан бажаришга сафарбар этишга қаратилсин.

3. Республика, область, шаҳар ва район газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон телеграф агентлиги, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига Ленин номли металлургия заводи билан Ленин номли совхоз коллективларининг ташаббусини кенг пропаганда қилиш топширилсин.

ЛЕНИН ЙИЛИДАГИ ЗАРБДОР ИШЛАР

В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига юбилей меҳнат вахтасида турган металлургия заводининг коллективи халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришда катта муваффақиятларга эришди. Нималар билан фахрлансак, қандай марраларга эришган бўлсак буларнинг ҳаммаси Владимир Ильич Ленин номи билан чамбарчас боғлангандир. Партия ва ҳукумат Ўзбекистон металлургларининг меҳнатини юксак баҳоладилар. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Министрлар Совети ҳамда ВЦСПСнинг эсдалик байроғи абадий сақлаш учун корхонамизга топширилди.

Бу байроқ зиммамизга кўп вазифалар юклайди. Бугунги кунда шонли сана шарафига ҳамма цехлар ва участкаларга, бутун коллективга ёйилган социалистик мусобақада металлургларнинг сиёсий активлиги ва меҳнат завқ-шавқи ёрқин ифодаланмоқда. 1969 йилнинг плани барвақт — 22 декабрда бажарилди. Топшириқдагидан ташқари бир неча юз минг сўмлик маҳсулот сотилди.

Биз ўз ҳаётимиз ва ишимизда Ленин васиятларига амал қиламиз. Ленин эса бизни ҳамиша муайян мақсад сари юксак унум билан меҳнат қилишга, ҳамма ерда ва ҳамма ишда резервларни излаб топишга даъват қилган эди.

Бекобод шаҳридаги В. И. Ленин номли металлургия заводи коллективининг Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш ва беш йилликни муддатидан илгари бажариш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятлари

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорларидан, «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигига» КПСС Марказий Комитети Тезисларидан руҳланган металлурглар коллективи севикли доҳий юбилейини янги меҳнат совғалари билан нишонлашга, беш йиллик топшириқларини барвақт бажаришга қарор қилди.

Биз, завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ички резервларни излаб топган ҳолда социалистик мусобақани ривожлантира бориб, 1970 юбилей йили учун зиммамизга қуйидаги социалистик мажбуриятларни оламиз:

1. Беш йиллик планни барвақт, 1970 йилнинг 10 декабригача 1970 йилнинг топшириғини эса 25 декабргача бажарамиз, шу йили пландан ташқари бир неча юз минг сўмлик товар маҳсулоти, шу жумладан пўлат, сортли прокат ва тунука сотамиз.

2. Янги техника ва илғор технология тадбирларини жорий қилиш, меҳнатни илмий ташкил қилиш ва ички резервларни сафарбар қилиш ҳисобига меҳнат унумдорлигини 1969 йилда амалда эришилганига нисбатан бир процент оширамиз. 150 тонна металл, 175 тонна ёқилғи, 200 минг киловатт-соат электр энергиясини тежаймиз ва пландагидан ташқари 100 минг сўм фойда оламиз.

3. Техника тараққиёти соҳасида қуйидаги тадбирларни амалга оширамиз;

— биринчи мартен печи цех унумдорлигини оширадиган қилиб реконструкция этилади.

— потокда пўлатни узлуксиз равишда қуйиш танаворларини импульсли қирқиб турувчи машина Харьков авиация институти билан ҳамкорликда саноат синовидан ўтказилиб бўлади ва жорий қилинади;

— прокат цехидаги иккинчи методик печь иссиқлик режими автоматлаштириб бўлинади;

— арайишлари жуда оз қолдириладиган мураккаб профилдаги прокат хиллари кўпайтирилди.

4. Меҳнатни илмий ташкил қилиш планларини жорий этишдан 100 минг сўмлик ва рационализаторлик таклифларини жорий этишдан 120 минг сўмлик иқтисодий самарага эришамиз.

5. Маҳсулотни нуқсонсиз тайёрлаш юзасидан Саратов методини жорий қиламиз. Сортли прокат станларидан бир сафарнинг ўзида 85 процент маҳсулот топширилишига эришамиз.

6. Иқтисодий ислоҳот шароитларида ҳамда меҳнаткашларнинг меҳнат активлигини ошириш йўлида орттирилган иш тажрибаси асосида ҳар бир ходимда ўз касби, ўз корхонаси билан фахрланиш ва халқ мол мулкини авайлаш ҳис туйғуларини оширувчи, меҳнатни рағбатлантирувчи хилма-хил формалардан кенг фойдаланамиз.

7. Коллективнинг ижтимоий ривожланиш перспектив планини ишлаб чиқамиз ва уни амалга оширишга киришамиз. Завод меҳнаткашлари орасида ғоявий-тарбиявий ишни кучайтирамиз, маданий-оқартув муассасалари, иқтисодий билим университети ва коммунистик меҳнат мактабларининг фаолиятини яхшилаймиз. Меҳнат шон-шуҳрати кечаларини, ишлаб чиқариш илғорларини шарафлаш, меҳнат ветеранлари билан учрашув кечаларини мунтазам равишда ўтказиб турамиз. Заводнинг меҳнат шон-шуҳрати музейини барпо этамиз.

8. 470 малакали мутахассис тайёрлаймиз, 50 кишини иккинчи касбга ўргатамиз, завод ходимлари махсус олий ўқув юртларига кириши учун уларга зарур ёрдам кўрсатамиз.

9. Ишчиларга техника таълими берувчи комбинат, 1100 квадрат метр саҳнли уй-жой, 140 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилади, 280 ўринли болалар комбинати қурила бошлайди. Боржоми ва Кабулеттида санаторийлар қуришда шерикчилик асосида қатнашиб уларни 1971 йилда ишга туширамиз.

10. Завод посёлкасини ободонлаштириш ишларини ўтказамиз: 3000 квадрат метр йўл ва кўча бетига асфальт ётқизамиз, 5000 туп манзарали дарахт кўчати ўтқазамиз.

11. 3- «Далварзин» совхозига мунтазам равишда оталиқ ёрдами бериб турамиз.

Биз, завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари юбилей йилидаги юксак мажбуриятларнинг муваффақиятли амалга оширилиши қаттиқ меҳнат интизомига, уюшқоқликка, ишлаб чиқаришни бошқаришда илмий принциплар жорий этилишига, иқтисодий ислоҳот вужудга келтирган имкониятлардан янада тўлароқ фойдаланишга, социалистик мусобақанинг тўғри ташкил этилишига кўп жиҳатдан боғлиқ эканлигини биламиз. Мана шу жуда муҳим масалалар ҳамиша бизнинг диққат марказимизда туради. Коммунистик қурилиш ишининг манфаатлари ҳар бир ишлаб-чиқариш коллективи, саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа органларининг коллективи мана шу масалалар тўғрисида ҳамиша ва алоҳида ғамхўрлик қилишини талаб этади.

В. И. Ленин номли металлургия заводининг меҳнаткашлари бундан буён ҳам шонли меҳнат анъаналарини ривожлантириб бораверадилар, ўзларининг ҳамма кучларини, билимлари ва қобилиятларини Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ кураши ишига, коммунизм қурилиши ишига сарфлайверадилар.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР ЗАВОД ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИНИНГ МИТИНГИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ КАТТА ПАХТА ХИРМОНИ УЧУН!

Мамлакатимиз юбилей йили — 1970 йилга қадам қўйди. Ҳар бир кун, ҳар бир соат бизни жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга бўлган улуғ санага — В. И. Ленин туғилган куннинг шонли 100 йиллигига яқинлаштирмоқда.

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлиги остида босиб ўтган йўлига зўр қониқиш билан назар ташлайди, коммунизм учун курашда қўлга киритган буюк ютуқлари билан фахрланади. Ҳар бир совет кишиси — станокда турган ишчи ёки қурувчи бинокор, қишлоқ механизатори ҳамда деҳқон, олим ёки хизматчи, мамлакат осойишталигини қўриқлаётган совет жангчиси, хуллас, ҳамма-ҳаммаси шу кунларда ўзи-ўзига;

— Севикли Ватанимнинг бойлигига бойлик қўшиш ва унинг қудратини мустаҳкамлаш учун мен нималар қилдим? Ленин юбилейини қандай кутиб оляпман? — деб савол беради. Бу эса тасодифий бир ҳол эмас.

Бизнинг совхозимиз коллективи ҳам ўзига ана шундай савол беряпди. Совет пахтачилигини ривожлантиришга биз қандай ҳисса қўшмоқдамиз, янги ерларни ўзлаштиришда давлатимизга бераётган ёрдамимиз салмоқлими? Ахир, биз Мирзачўлда яшаб, меҳнат қилмоқдамиз, доҳиймиз В. И. Ленин васиятларига амал қилиб саҳрони гуллаб-яшнаётган ўлкага — Гулистонга айлантирмоқдамиз.

Совхозимиз — қўриқ ердаги кенжа хўжалик. У 1969 йил арафасида ташкил этилди. Ўтган йилга разм солсак, пахтачиликни ривожлантиришга, пахтакорлик шарафини улуғлашга ўзимизнинг ҳиссамизни қўшдик, деб виждонан айта оламиз. Чўлда 4100 гектар ер ўзлаштириб, биринчи бор барака уруғи қададик. Коллективнинг дастлабки қадами қутлуғ бўлди.

Баҳорнинг оғир келиши ва чўзилиб кетиши, ёзнинг салқин келиб серёғин бўлишига ҳамда кузнинг жуда инжиқ келишига қарамай, биз **дастлабки йилиёқ ҳар гектар майдондан 17 центнердан ошириб пахта териб олдик, пахта тайёрлаш йиллик планини ортиғи билан адо этдик. Давлатга 7 минг тонна «оқ олтин» топширилди. Совхозининг ҳар бир ишчиси ҳисобига ўртача 12 тоннадан ҳосил етиштирилди.** Бундан ташқари, 3266 тонна дон, 540 тонна полиз маҳсулоти, 260 тонна сабзавот етиштирилди. 27 гектар майдонда боғ барпо этилди, 100 минг тупдан зиёдроқ манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Пахтачиликда қулай ва ноқулай йиллар бўлади. Бироқ, ўтган йил кўп йиллик пахтачилигимиз тарихида анча ноқулай келди. Ўтган йил ҳаммамиз учун жиддий синов йили бўлди. Бултур пахтакорлик маҳоратимизни оширишга, сабот-матонатимизни кўрсатиб қийинчиликларни мардонавор енгишга тўғри келди.

Коммунистик партия раҳбарлиги остида, давлатимизнинг жуда катта ёрдами, қардош халқларнинг кўмаги туфайли қийинчиликларни енгдик. Буни биз 1969 йили мамлакатга қарийб 3 миллион 900 минг тонна пахта етказиб берган серқуёш республикамиз мисолида яққол кўриб турибмиз. Бу партия ва совет органлари олиб борган жуда катта ташкилотчилик ишлари, деҳқончилик маданиятининг оширилганлиги, меҳнат аҳли маҳоратининг ўсганлиги, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаштириш ва химиялаштириш тағин ҳам яхшиланганлиги, халқимизнинг қаҳрамонона меҳнати натижасидир.

Қўриқ ерларда пахта ҳосилдорлигини ошириш ҳамда экин майдонларини кенгайтириш пахтачиликдаги энг муҳим вазифа ҳисобланади. **Биз бу йил қўриқ ерларни ўзлаштиришни янада давом эттирамиз ва 5000 гектар майдонни чигит экишга ажратамиз.**

Давлат планига мувофиқ 6500 тонна пахта етиштириш мўлжалланган. Ленин юбилейини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб ишлаётган совхозимиз коллективи ўз устига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилди. **Бу йил ҳар гектар майдондан ўрта ҳисобда 20 центнердан ҳосил йиғиштириб оламиз ва Ватанга 10 минг тонна пахта етказиб берамиз.** Сўзимизнинг устидан чиқиш учун баҳорга намунали тайёргарлик кўрамиз ва яхши ҳосил етиштирамиз. Биз қуйидаги ташкилий ҳамда агротехника тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга оширишга киришдик:

— бешта пахтачилик бўлими ва 50 та пахтачилик бригадаси ташкил этамиз. Уларни ишчи кучи ҳамда техника воситалари билан таъминлаш ишини 1 февралга қадар тугаллаймиз;

— ерни экишдан олдин сифатли, агротехника талабларига риоя қилган ҳолда тайёрлаймиз. Совхозимизнинг ҳамма майдонида шудгорлашни сифатли тугаллаб, чигит экиладиган ерларнинг катта қисмига шудгорлаш билан айни вақтда фосфорли ўғитлар соламиз. Шудгорлаш олдидан ўғитланмаган майдонларни кўкламда ўғитлаймиз ва ғўзани эрта муддатларда озиқлантирамиз;

— чигит экиш даврига қадар 5 минг гектар ернинг ҳаммасини яхшилаб текислаймиз. Ирригация-коллекторлар ҳамда зовурлар шохобчаларини текшириш ва ремонт қилиш ишларини 15 февралга қадар тамомлаймиз. Тупроқда нам тўплаш учун 3 минг гектар ер февраль ойи ичида суғорилади. Баҳорда тупроқда намни сақлаб қолиш учун шудгорни қисқа муддатларда бороналаймиз;

— тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналарини 25 февралга қадар тўла-тўкис шайлаб қўямиз. Баҳорда далаларимизда 70 та экиш агрегати ишлайди. Қиш давомида чигит экиш экипажлари аъзоларини танлаймиз ва ўқитамиз. Чигит экишни агротехника жиҳатдан жуда қисқа муддатда—7-8 кунда тугаллаймиз;

— чигитни уяларга аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан қатор ораларини 90Х20 сантиметр схемаси асосида экамиз. Бундай қилиниши бизни оғир меҳнат талаб этадиган ғўзани яганалаш ишидан озод қилади. Ғўзанинг кенг қатор лаб жойлаштирилиши бизнинг шароитимизда ўсимликни қуёшдан кўпроқ баҳраманд қилади, гектарларда ғўза тупларининг тўлиқ бўлишини таъминлайди, культивация, суғориш даврида меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш имконини беради;

—чигит тўла тўкис униб чиқишига қараб, қатор ораларини ишлашга киришамиз. Айни вақтда ғўзани азотли ўғитлар билан озиқлантирамиз. Вегетация даврида ғўза қатор ораларини камида 6 марта сифатли культивация қилиб, беш марта суғорамиз. Ғўза қатор ораларини ишлаш пайтида ҳар гектар ерга 300-400 килограммдан фосфорли ва 600-800 килограммдан азотли ўғит соламиз. Ҳамма жойда ғўзани барвақт озиқлантирамиз.

— 1 августга қадар пахта териш техникасини тўла-тўкис шайлаб қўямиз ҳамда 100 та машинани икки сменада ишлатиш учун уларни механик-ҳайдовчилар билан етарли таъминлаймиз;

— ғўзани дефолиация қилишни энг қисқа муддатларда, яъни асосий майдонларда 2-3 та кўсак очилганида ўтказамиз. **Пахтанинг 8 минг тоннасини, ёки жами ҳосилнинг 80 процентини агрегатларда териб оламиз. Пахтанинг 80 процентини биринчи сортларга топширамиз;**

— 5 ноябргача — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 53-йиллиги арафасида олинган социалистик мажбуриятларимизни тўла бажарамиз, она-Ватанга 10 минг тонна «оқ олтин» етказиб берамиз.

Қишлоқдаги ҳамма ишларнинг муваффақияти кадрларга, энг биринчи навбатда механизатор кадрларга боғлиқдир. Қишда совхозимиз механизатор ва агротехника кадрларини ўқитиш, малакасини ошириш учун қисқа муддатли курслар очилади. Бу йил 100 тракторчи, 100 механик-ҳайдовчи тайёрлашга қарор қилдик.

Бригадирлар, бўлимларнинг бошқарувчилари ва агрономлари, инженер-техник ходимлар икки ҳафталик агротехника курсларида қатнашадилар.

Партия ташкилоти баҳорга намунали тайёргарлик кўриш учун пахтакорлар ўртасида социалистик мусобақага раҳбарлик қилмоқда ва уни кенг ривожлантирмоқда, коллективни Ленин юбилейи йилида пахтадан юқори ҳосил олиш учун курашга сафарбар этмоқда. Илғорларни рағбатлантириш мақсадида бўлимларга бериш учун иккита, бригадаларга бериш учун учта Қизил байроқ, илғор механизаторлар—тракторчиларга ва терим машиналарини бошқарувчи механик-ҳайдовчиларга бериш учун ўнта вимпел таъсис этилди.

Совхоз ишчилари учун барча маданий-маиший шароитлар муҳайё этилади. 25 та дала шийпони жиҳозланиб, умумий овқатланиш ташкил этилади.

Совхоз коммунистлари «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига» КПСС Марказий Комитетининг Тезисларини меҳнаткашларга кенг тушунтирмоқдалар, буюк доҳиймиз ва устозимизнинг васиятларини турмушга татбиқ этиш мақсадида сиёсий-оммавий ишларни кучайтириб юбордилар.

Колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди ҳужжатларида ер ҳақида жуда ажойиб сўзлар айтилган. **Ер—халқ турмуши ва фаровонлигининг асосидир.**

Совхозимиз бригадалари ва бўлимлари бу йил агротехникани янада яхшилаш тадбирларини кўрадилар. Ҳамма иш деҳқончилик маданиятини ошириш, экинларнинг барвақт етилишини таъминлаш шиори остида олиб борилади. Биз ҳар гектарнинг тўла, серҳосил бўлиши учун қатъий курашамиз.

Бунинг учун алмашлаб экиш усулини жорий этамиз. Бу йил 400 гектар майдонга беда экамиз. Бедазорларимиз 700 гектарга етади. 1971 йилда совхоз тўла алмашлаб экишга ўтади.

Пахтачилик — умумхалқ иши, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаатида Ўзбекистонда яшовчи ҳар бир киши қаерда ишламасин, ўзини пахтакор деб ҳис этмоғи керак дейилган эди. Бу сўзлар бултур йиғим--терим бошларида айтилган бўлса-да, биз бу оташин сўзларни ҳамма вақт эсда тутиш лозим деб ҳисоблаймиз.

Пахта — умумхалқ бойлиги. Пахта — шон-шуҳратимиз, пахта — бизнинг бойлигимиз, маданий фаровон ҳаётимиз манбаи.

Пахта етиштиришни кўпайтириш бизнинг энг биринчи ватанпарварлик ва барча қардош совет халқлари олдидаги интернационал бурчимиздир.

Бу йил совхозимиздаги ҳар бир ишчи ҳисобига 14 тонна пахта етиштирилади. Ҳар гектар майдондан 20 центнердан ҳосил кўтариб, давлатга 10 минг тонна пахта топширамиз. Шунда 1050 минг сўм фойда оламиз. Бизнингча, ҳар бир совхозда, колхозда, бўлимда, бригадада уларни юксак даражада рентабелли қилиш учун қандай чоралар кўриш кераклигини ўйлаб кўрилмоғи лозим.

Қишлоқ хўжалигини индустрлаштириш, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги турмуш даражасини яқинлаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш—замонамизнинг ёрқин хусусиятларидан биридир. 1970 йилда совхозимизда маданий-маиший қурилишга кўп маблағ сарфланади. 10600 квадрат метр ҳажмда уй-жой, дала шийпонлари, ёзги кино-театр, болалар боғчаси, қишлоқ хўжалик машиналари учун айвонлар қурилади. 250 минг туп манзарали дарахт кўчатлари экилади, 27 гектар майдонда янги токзорлар барпо этилади.

Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллик тўйини бутун мамлакат тантанали ва қувончли катта байрам сифатида нишонлаш учун зўр тайёргарлик кўрмоқда. Бу тарихий воқеани меҳнатда, коммунистик қурилишда янги-янги ютуқлар билан кутиб олиш бизнинг ватанпарварлик бурчимиздир.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР СОВХОЗ ХОДИМЛАРИНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИДА МУҲОКАМА ЭТИЛИБ, ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

МУҲИМ ҚАРОР—АМАЛДА

Партия йиғилиши—партия ташкилотининг олий органи, фикрлар ва ҳаракат бирлигини белгилаб олишнинг ташкилий воситаси, коммунистларни тарбиялашнинг сиёсий мактабидир. Коммунистлар худди шу ерда ўз ички ишларини биргаликда ҳал қилади, сиёсий ва бутун партиянинг амалий фаолиятига оид масалаларни эркин муҳокама қилади, таклифлар киритади, мулоҳазалар юритади, жумбоқ масалаларни ечади. хаётий қарорлар қабул қилади. Шу жиҳатдан ҳам КПСС Марказий Комитетининг «Ярославль шаҳар партия ташкилотида партия йиғилишларини ўтказиш практикаси тўғрисида»ги қарори жуда муҳим аҳамиятга эга.

Яқинда Сирдарё область партия комитети область партия ташкилотларида партия йиғилишларини юқори савияда ташкил этиш ва ўтказиш юзасидан алоҳида қарор қабул қилди.

Қарорда партия йиғилишларининг роли ва аҳамиятини ошириш, таъсирчанлигини кучайтириш, қабул қилинган ҳар бир қарорнинг коммунистлар, партиясизлар ўртасида обрў-эътибор қозонишини таъминлаш мақсадида, партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларига зарур вақтларда очиқ партия йиғилишларини ўтказиш тавсия этилади.

Область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимига область миқёсида ахборот бюллетени чиқаришни ташкил қилиш ва унда ташкилий-партиявий ишларни кенг ёритиш вазифаси юклатилди. Шунингдек, жойларда бўлиб ўтган партия йиғилишлари умумлаштирилган ҳолда шаҳар ва район партия комитетларининг бюро йиғилишларида ва бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинарларида кўриб чиқиш тавсия этилди.

ЛЕНИНЧА ПРИНЦИПГА ТАЯНГАН ҲОЛДА

Партиянинг жанговарлик қобилияти, унинг муваффақиятли ишлаши биринчи навбатда партия аъзоларининг сифат состави, ғоявийлиги, сиёсий чиниқиши, уюшқоқлиги ва метиндек мустаҳкам интизомлилиги билан белгиланади.

Область партия комитетининг бюроси яқинда бўлиб ўтган йиғилишида ана шу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди. Бу қарор «КПСС сафларининг ўсишини тўғри олиб бориш ва ёш коммунистларни тарбиялаш ҳақида» деб аталади.

Ишлаб чиқаришнинг хал қилувчи участкаларида фидокорона меҳнат қилаётган, маънавий пок. виждони соф, ҳар бир ишда бошқаларга ибрат бўлаётган кишилар ҳисобига партия сафларини ўстириш бюро қарорида алоҳида қайд этилди.

Шу билан бирга область комитети бюроси партия йиғилишларида ёш коммунистлар томонидан ишлаб чиқариш планларининг бажарилиши, партиянинг ёш авлоди ўз сиёсий ва профессиональ билимларини ошириш, жамоат топшириқларига қандай муносабатда бўлаётганлиги масалаларига ҳам кенг ўрин берилишини алоҳида таъкидлади.

ИЛМ ВА МЕҲНАТ ЭГИЗАК

Гулистон шаҳар партия комитети шаҳардаги ремонт — механика заводи бошланғич партия ташкилотининг меҳнатни илмий ташкил қилиш борасидаги фаолиятини муҳокама қилди.

1969 йили заводда меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқаришнинг рентабеллигини таъминлаш, меҳнат шароитини яхшилаш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш соҳасида бир қатор тадбирлар белгиланди ва амалга оширилди. 1969 йил давомида 17 минг сўм фойда келтирган 14 тадбир ишлаб чиқаришга жорий этилди. Ремонт, йиғув, қуйиш цехларида иш жараёнлари комплекс механизациялаштирилди. 24 та янги техника ускуналари ўрнатилди. Мотор цехида моторларни конвейер усулда узатиш жорий этилди. Ишлаб чиқаришни илмий ташкил этиш кенг жорий этилаётгани туфайли, завод коллективи ишлаб чиқаришда яхши кўрсаткичларни қўлга киритди. Маҳсулотларни реализация қилиш плани ўтган йили муддатидан қарийб бир ой олдин бажарилди. Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 1965 йилга қараганда 1 миллион 140 минг сўмга кўпайди.

Ишчилар, инженер-техник ходимларни мукофотлаш учун 120 минг сўмлик фонд вужудга келди.

Шу билан бирга шаҳар партия комитети бюроси бошланғич партия ташкилоти ишида бу соҳада баъзи камчиликлар ҳам борлигини аниқлади. Бу масала партия йиғилишида йил давомида бир мартагина муҳокама қилинган. Меҳнатни илмий ташкил этиш бўйича кўргазмали агитациянинг аҳволи ҳам талаблар даражасида эмас.

СОВЕТЛАР ИШИ—БЮРО МУҲОКАМАСИДА

Меҳнаткашлар депутатлари Фориш район Советининг сессиялари ва йиғилишлари юқори савияда, депутатларнинг активлигида ўтади. Бунинг боиси шундаки, сессия ва кенгашлар муҳокамасига қўйиладиган масалалар актуаллиги ва қизиқарлиги билан ажралиб туради.

Фориш район партия комитети бюроси район Совети ижроия комитети фаолиятидаги қатор ютуқларни аниқлаб, юз бераётган камчиликларни ҳам очиб ташлади. Жумладан, Советлар қошидаги доимий комиссиялар етарли ишламаётир, ижроком ўз қарорларининг бажарилиши устидан қатъий назорат олиб бормаётир. Депутатларнинг ўз сайловчилари олдида мунтазам ҳисоб бериб боришлари ҳам дуруст ташкил этилмаган. Район Советининг 75 депутатидан атиги 15 депутат сайловчилар олдида ҳисоб берган. Қишлоқ Советлари қошидаги доимий комиссияларнинг планлари йўқ, улар йиллаб кенгаш ўтказмайдилар.

Район партия комитети бюроси ижроком фаолиятидаги камчиликларни тугатиш юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

ЯНГИ ЙИЛ ХУШХАБАРЛАРИ

КОНВЕЙЕРДА ОЛМАЛИҚ ЎҒИТИ

Қутлуғ юбилей йилини яқингинада ишга тушган Олмалиқ химия заводининг меҳнатсевар ишчилари катта шодиёналик билан улкан корхонанинг ишлаб чиқариш участкаларида қизғин кутиб олдилар. Конвейерларда сара аммофос ўғити дарёдай оқиб, тайёр маҳсулотлар цехига бетиним тушиб турди. Йирик экстракция машиналари Қозоғистоннинг Коратовидан олиб келинган фосфорит концентрати билан кон-металлургия комбинатининг олтингугурт кислотасини шовқин солиб реакцияга киритиб турди. Цех бошлиғи М. Исҳоқов, технолог Т. Муҳаммадиев, экстракция машиналари аппаратчиси В. Шилов ўртоқлар вахтада туриб юбилей йилининг дастлабки кунларини баракали меҳнат билан кутиб олдилар. Улар фосфор кислотаси ҳосил қилиб, уни махсус қувурлар орқали аммофос цехига жўнатиб турдилар.

Заводнинг барча цехларида «А», «Б», «В», «Г» сменалари коллективлари фидокорона меҳнат намунасини кўрсатиб тер тўкдилар. Аммофос цехининг бошлиғи Иля Арсентьевич Ким бу ҳақда ифтихор билан шундай деди:

Янги йилнинг ўтган биринчи ва иккинчи кунларида цехимиз коллективи технологик линияларнинг бир дам ҳам тўхтаб қолишига йўл қўймади. Сатурация бўлимидан то горизонтал қуритгичларгача ва ундан кейинги тайёр маҳсулотни пешма-пеш омборга жўнатиб турувчи лентали конвейер ускуналаригача куну-тун ишлаб турди. Биз ишчиларимиз билан биргаликда янги йилни қудратли технологик ускуналарни маҳорат билан бошқариб туриб нишонладик.

Корхона директори Вали Ҳамидовнинг айтишича, ҳали заводда қўшимча ускуналарни, бош конвейердаги баъзи тармоқларни созлаш ишлари давом эттириляпти. Яқин кунлар ичида бу етар-етмасликлар батамом тугатилиб, корхонанинг тўла қувват билан аммофос ишлаб чиқариши таъминланади. Ана шунда заводимизнинг ҳар бир технологик линияси бир суткада ками билан 200 тонна минерал ўғит ишлаб чиқара бошлайди.

Урганчдаги Ленин номли тикув фабрикасида шимни тикиш поток агрегати ишга туширилган эди. Бу қулайлик натижасида меҳнат унумдорлиги 30 процент ошди. Бундан ташқари йилига 27 минг сўмлик маблағ тежаб қолинади. Суратда: моторист тикувчи комсомол аъзоси Б. Жуманиёзова. У кундалик нормани 125—130 процентга етказиб бажармоқда.

К. Отаев фотоси, (УзТАГ).

„Главмосстрой»нинг 177-қурилиш бошқармаси прораби Антонина Циннова ва ишчи Зоя Ротова янги Тошкентни бунёд этишда самарали меҳнат қилмоқдалар. Улар шу кунларда Биринчи май кўчасидаги кўп қаватли турар-жой биносида пардозлаш ишларини олиб боришяпти.

И. Глауберзон фотоси.

КОЛХОЗ ТУЗУМИНИНГ ВЕТЕРАНЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

АЗИМДАРЁ

ЛАВҲА

Мирзақиличнинг йигитлари қишлоқни илиги қоқилган суякдай қилиб кетишди. Колхознинг биринчи раиси Аҳмаджонни пистирмадан отиб кетишганда аризасини колхоздан қайтариб олганлар ҳам бўлди. Азимжон ўшанда ерга урсанг кўкка сапчийдиган йигитча эди.

У 1930 йилларда ирригация соҳасида ўн боши бўлиб ишларди. Колхоз тузилганида Юсуфжон Бекмирзаев, Абдуллажон Мирзақулов, Мамасоли Эрматовлар қатори биринчилар сафида колхозга кирди.

Колхознинг майдони — 50 гектарга етар-етмас. Мутахассис йўқ. Техникаси — омоч тиркалган олти жуфт хўкиз. Олти арава.

Ҳосил — 9 центнер. Тўғри, бу кўрсаткич ўша кезлар катта жасорат эди.

Душманлар Азимжонларнинг иродасини мўрт темирдек синдирмоқчи бўлди. Аксинча, ўзларининг бели синди:

1931 йилда Мирзақиличнинг йигитлари узангига тиралиб келдида, қишлоқни яна бир супра қоқди қилиб кетди.

Уша куни Ашурали партизан Азимжоннинг қулоғига шивирлади.

— Мирзақиличлар Қумқишлоқда базми жамшид қилиб ўтирибди. Милиция бошлиғи Қодиров тадбирларни кўриб қўйди. Юрасанми?

Улар уйни ўраб олишди. Отишмадан деразалар чил-чил синди. Ака-ука Тошмат, Хожибува кўрбоши, Мирзақиличлар хушёр тортиб отга сакрашди.

Азимжон напдаст чавандозлардан эмасми Мирзақиличнинг тулпорини қувиб, улоқдаги эчкидай тақимига босиб келди.

Қотиллар, одил суд олдида жавоб беришди.

Орадан қарийб 40 йил ўтибди. Ҳозир Азим тоға Йўлчиев Бўз районидаги «Ленинчи» колхозида истиқомат қилади. Республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер. Яқин-яқинларгача ҳам Азим тоға шу колхознинг раиси эди. 35 йил муттасил раис бўлди. Саломатлигини ўйлаб 60-йилларда пенсияга чиққан эди. колхоз оқсаб қоляпти, деб ўрнига қайтариб қўйишди. 1965 йилда колхоз яна областда биринчи бўлиб, планни дўндирди. Йўқ, ўтган йили колхозчилар ўз севимли раисларининг аризасига зўр-базўр рози бўлишди. Пенсияга узатишар экан, умумий йиғилишнинг қарори билан, Азим тоғага данғиллама иморат, «Волга» машинаси тортиқ қилишди.

Куни кеча Азим тоға билан учрашдик. Тирик жон борки, шу кеча кундузда далада. Колхознинг нонини еб, колхоз тупроғига пешанасининг тери сингиган, колхоз туфайли карвонга юк бўладиган обрў орттирган Азим тоғанинг ўғил-қизи, невара-чевараси умум ишдан четда турармиди. Ҳамма далада.

Азим тоға хонтахтага ясланиб, оёғини узатиб олгач, саволларимизга бемалол жавоб бера бошлади.

— Қадим-қадимдан киндик қони тўкилган ерни Ватан деб атадилар, деб сўзини бошлади у бир қирғий қараш қилиб. Бу бир томонлама жуда тўғри. Иккиламчи, яқин-яқинларгача ҳам аждодларимиз отлиқ ёки пиёда узоқроқ бир қишлоққа бориб қўнса, фалакнинг гардиши мунча кенг экан деб ҳайратланиб ёқа ушлардилар. Бундан бир неча йиллар муқаддам ҳамқишлоқларнинг туз, керосин, совун, мато учун туяда, четан аравада, эшакда, отлиқ, пиёда Шаҳрихонга келиб-кетганлари кечагидек кўз ўнгимда. Улар намозшомда йўлга тушсалар, бомдодда бозорга кириб келардилар. Харид қилган нарсаларини араванинг устидаги бир неча боғ беданинг устига авайлаб ўрнатиб, пиёдалари эса қопини орқалаб кетарди. Манзилга қош қорайганда кириб боришарди. Саллаларига лампа шишани авайлаб қўндирганлари ҳали-ҳали кўз олдимда турибди. Қаранг, ҳозир битта ош пишгунча Москвага борса бўлади.

Гап киндик қони ҳақида эди. Оталаримиз киндик қони тўкилган ҳужрани Ватан деб билдилар, Тўғри, Берунийга ўхшаган олимлар Американи бундан минг йил илгари очиб, Коперникдан 500 йил илгари, ер ўз ўқи атрофида айланади, деганини болаларим айтиб берган. Узим ликбезни тугатганман. У ёғига ўқий олмадим. Фарзандларим ўқийдиган хилидан чиқиб қолди. Аъзамжон колхозда бош инженер. Алижон 11-мактабнинг директори. Ғанижон 1-мактабнинг илмий бўлим мудири. Аҳмаджон 1-мактаб директорининг ўринбосари. Олимжон Андижон педагогика институтининг III курсида, рус адабиёти факультетида. Юлдузхон район насалхонасида врач, Маҳбубахон 1-мактабда муаллим. Мақсудахон Андижон чет тиллар педагогика институтининг биринчи курсида.

Шу кеча-кундузда менимча, фақат киндик қони тўкилган ер эмас, балки пешана тери тўкилган ер ҳам Ватандир. Ҳеч ким яланғоч чўлда туғилмайди. Лекин яланғоч чўлга тер тўкиб, уни Ватан қилади. Кўз қорасига жойлайди.

Чўлга пешана тери тўкиш бундан 50 йил муқаддам Лениннинг декрети билан бошланди. Ленин Кремлдан туриб ўзбек пахтасининг, деҳқонининг тақдирини олдиндан кўра олди.

Азим тоға пешана тери ҳақида анча гапирди. Ҳақи бор. Ахир, Бўздаги ерларни юлиб олиб, гулистонга айлантираётган карвонбошилардан бири у эмасми?

35 йил чўл қувди. Пешанасидан оққан шўртан терни тамшаниб шўр ювди. Бўздаги биринчи булоқларнинг кўзини очди. Биринчи дарахт экди. Пахтанинг биринчи карвонларини етаклади.

Ана шунинг учун ҳам Бўз райони Андижон областида биринчи бўлиб, 14 ноябрда 27 минг 300 тонналик хирмон кўтарганда биринчилар қатори севинчидан юраги симобдай қалқиб кетди. Қадрдон колхози эса 956 гектар ерга экилган барака уруғидан 24 центнердан ҳосил олиб, 2271 тонналик чўққи яратганда-чи, нимасини айтасиз?

Раис Абдураҳим Бакиров ҳам ишбилармон чиқиб қолди. От ўрнини той босар дегандай шогирдлари Ҳимоятхон Мирҳайдарова, Турсунхон Зокирова, Орзухон Раҳимбердиева, Ҳикоятхон Тўйчиева, Муслимахон Қосимова кабилар коммунист деган номни улуғламоқдалар.

Раҳимахон Абдуллаева, Турсуной Қурбонова, Малоҳатхон Бурхонова каби кўп минг килограммчилар карвонга сезиларли юк қўшдилар.

Колхознинг юкини якка кифтлаб кўтарадиган забардаст бригадирлар Бурхонали Ғаффоров, Абдусамат Убайдуллаев, Қосимжон Элчиев, Икромжон Абдуллаевларнинг жасорати-чи? Булар бошқараётган бригадалар 27 центнерга етказиб ғалвир кўтарди.

Колхоз эса мажбурият бўйича ҳосилдорликни 30 центнерга етказмоқчи.

Ана шуларни ўйлаганда Азим тоға севинмай ким севинсин. Унинг босган изи гул бўлди. 9 центнер — 30 га, колхозчининг бир кунлик иш ҳақи 25—30 тийиндан — 4 сўм 20 тийинга ёки ойига 139 сўмга тўғри келди.

Мутахассис йўқ эди. Унлаб олий, ўрта маълумотли кадрлар етишди. 20 таси тайёрланяпти. Кейинги йилларда 200 га яқин янги бино,4 мактаб, 10 та дала шийпони, 1 та кутубхона, ҳаммом, типовой трактор парки, автогараж ишга туширилди.

Колхоз туғилган йиллар туяда ер ҳайдалган бўлса, ҳозир ўн колхозчининг биттаси механизатор.

Колхозда иш тиғиз: жамоат хўжалигини комплекс механизациялаш, химиялаштириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш керак. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотини кўпроқ етказиб, давлатга кўпроқ сотиш лозим. Даромад кўпайган сари деҳқоннинг моддий ва маданий эҳтиёжини қондириш зарур.

Ободонлаштириш, ички резервлар топиш, янги ер очиш, шоли пояларни 100 гектарга етказиш, алмашлаб экиш... Эҳе, ҳаммасини айтиб адо қилолмайсан киши.

Бу гапларнинг ҳаммасини рўёбга чиқариш учун, қари билганини пари билмас, дегандай Азим тоғадан маслаҳат сўраб туришади.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Азимжон Йўлчиевни Бўзда ҳамма кўнглини яқин тортиб, Азим тоға, деб аташади. Биз эса бу табаррук инсонни Азимдарё дегимиз келди. Негаки, дарё етган ерда ҳаёт ҳамиша уйғоқ. Дарёнинг туби чуқур, феъли кенг.

Азимдарё ҳам қадами етган жойни гул қилди. Кўнгли дарёдай кенглиги, фикри дарёдай чуқурлиги, табиати дарёдай тантилигидан «Ленинчи» колхозида 35 йил муттасил раис бўлди, ҳамқишлоқларининг кўнглига яхшиликдан иморат солди.

Дарё мудом ҳаракатда. Азим дарё ҳам.

Анвар ЭШОНОВ.

ЗАФАРЛИ ЙЎЛДАН

Шчекино химия комбинати коллективининг меҳнат унумдорлигини ошириш борасида тўплаган қимматли тажрибаси Қўқон нон комбинати коллективи томонидан қизиқиш билан кутиб олинди. Шуниси қувончлики комбинат меҳнат унумдорлигини оширишда тўғри йўлдан бормоқда. Асосий эътибор ишчи-хизматчилар сонини кўпайтиришга эмас, балки ишлаб чиқаришни бошқаришни ихчамлаштириш, техника тараққиётига зўр бериш ва технологияни такомиллаштиришга қаратилмоқда.

Комбинат бош иқтисодчиси Николай Яковлевич Шакин билан кейинги йилларда корхона иқтисодий фаолиятида рўй берган ўзгаришларни таҳлил қилиб чиқдик. Рақамлар корхонанинг йил сайин юксалиб бораётганидан гувоҳлик бериб турибди. Беш йилликнинг ўтган тўрт йилида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми қарийб 3 миллион сўмликка кўпайди. Айниқса, янги иқтисодий ислоҳотга ўтилгандан сўнг ишлаб чиқариш тез суръатлар билан ривожланмоқда. Бунда меҳнат унумдорлиги ҳал этувчи роль ўйнаяпти.

Кондитер цехида амалга оширилган тадбирлар Шчекино кимёгарлари тажрибасига ўхшаб кетади. Шу йилнинг бошларида цех замонавий ускуна ва такомиллашган технология билан қуролланган янги бинога кўчди. Илгари бир кунда 8 тонна кондитер маҳсулотлари тайёрланган бўлса, ҳозир 14 тонна ишлаб чиқарилмоқда. Цех қуввати икки ҳиссага ўсди. Ишчилар сони эса 33 кишига қисқартирилди.

Шунингдек макарон цехида эски «ГНП-1А» машинаси ўрнига «ЛПЛ» маркали пресс ўрнатилиши натижасида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 20 процентга кўпайди. Ишлаб чиқаришдаги ходимлар сони эса ўзгаришсиз қолди.

Механизация меҳнат унумдорлигини кўтарадиган асосий восита эканлигини амалда синаб кўраётган комбинат коллективи корхонанинг барча участкаларини комплекс механизациялаш тадбирларини ишлаб чиқмоқда.

Коллектив 1968 йилдан бошлаб планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасида ишлаяпти. Кейинги икки йилда ислоҳотнинг муҳим талаби — корхона рентабеллиги кескин даражада кўтарилди. Меҳнат унумдорлигининг тўхтовсиз ўсиши ана шу юксалишни таъминлаяпти.

Агар 1967 йилда 574 киши

Шчекино кимёгарларига эргашиб

◆ ◆ ◆

ишлаб чиқаришда банд бўлиб, ҳар бир ишловчи ҳисобига 14.578 сўмлик маҳсулот тайёрланган бўлса, бу йил ишлаб чиқариш билан 610 киши шуғулланмоқда. Ҳар бир ишловчи ҳисобига тайёрланган маҳсулот 17.500 сўмга етди. Кўриниб турибдики, ишловчилар сони икки йилда 10 процентга меҳнат унумдорлиги эса 20 процентдан зиёдга ўсган.

Хўш, меҳнат унумдорлигининг тўхтовсиз ўсиши коллективга нима берди? Аввало шуни айтиш керакки. корхона социалистик мусобақада ғолибликни қўлдан бермаяпти. фақат Қўқондагина эмас, республика озиқ-овқат корхоналари ўртасида намунали хўжаликка айланди. Коллектив беш йилликнинг тўрт йили планини 25 октябрда бажарган эди. Улар шу кунларда 1970 йилнинг февраль ойи ҳисобига маҳсулот топширяпти. Қолаверса, комбинатнинг иқтисодий негизи мустаҳкамланди, ишчи-хизматчи ва инженер-техник ходимларнинг фаровонлиги муттасил ўсмоқда. Айниқса, хўжалик ислоҳоти моддий манфаатдорлик принципини мустаҳкамлади. Кейинги 2 йилда ходимларнинг иш ҳақи 15 процентдан зиёдроққа ошди.

Ўрни келганда шу нарсани таъкидлаб ўтиш лозимки, кейинги йилларда ишчилар ўртасида бир неча касбни ўрганиш одат тусига кириб бормоқда. Ҳозир кўпчилик ходим 2-3 касбни билади. Бу эса ишлаб чиқаришни бир меъёрда ташкил этиш, меҳнат унумдорлигини оширишга ижобий таъсир кўрсатяпти.

Шчекино кимёгарларининг иш тажрибасини ўзларида тўплашга аҳд қилган комбинат мутахассислари янги-янги резерв ва имкониятларни чамалаб чиқмоқдалар. Идора аппарати хизматчилари сонини қисқартириш, ишлаб чиқариш командирлари ишини такомиллаштиришни мўлжалламоқдалар.

Гап меҳнат унумдорлигини тез суръатлар билан ўстириш тўғрисида кетаётган экан, бу борада комбинат иқтисодчилари ва раҳбарлари эътиборидан четда қолаётган айрим нарсаларни эслатиб ўтмоқчимиз.

Мутахассис кадрлар малакасини ошириш, уларнинг билим доирасини кенгайтириб боришда иқтисодий ўқишлар муҳим аҳамият касб этади. Лекин комбинатда бу ишга қўл урилган эмас. Иқтисодий анализ бюроси ҳам ўз ишини жонлантириб юбориши керак. Шчекино химия комбинатида ишлаб чиқариш самарадорлигини юксалтириш тадбирларини коллектив йиғилишларида кенг муҳокама қилиш яхши самара бермоқда. Бу тажриба комбинатда ҳам қўлланса фойдадан холи бўлмайди.

Энди «Узглавхлеб» бошқармаси ва республика Озиқ-овқат саноати министрлиги эътиборини айрим муаммоларга тортмоқчимиз. Шчекино кимёгарларининг тежалган иш ҳақи фондининг маълум қисми ҳисобига устама ставкалар белгилаш тажрибаси тўғри эканлигини турмуш исботлади. Нон комбинатида ўтган йили 10.200 сўмлик иш ҳақи тежаб қолинган. лекин ундан фойдаланиш мумкин эмас. Бунинг учун министрликнинг рухсати бўлиши керак. Бу муаммо ижобий ҳал этилса, бундан корхона коллективи ва давлат манфаат кўрган бўларди.

Ғ. РАҲМОНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

З. А. ЧИННОВАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЎҚИТУВЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Узоқ йиллар самарали педагогик иши ва юқори малакали ўқитувчи кадрлар тайёрлаш соҳасидаги катта хизматлари учун Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг катта ўқитувчиси Зоя Андреевна Чинновага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берилсин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри.
1969 йил 31 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Республика ички ишлар органларида узоқ йиллар самарали ишлаганлиги ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Қорақалпоғистон АССР ички ишлар министри Николай Михайлович Золотов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Партия ва қишлоқ хўжалик органларида узоқ йиллар самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Бухоро область Навоий район партия комитетининг биринчи секретари Зиё Қобилов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Озиқ-овқат саноатида узоқ йиллар самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Тошкентдаги 1-нон заводининг директори Ротшильд Хияевич Увайдов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

НУРАФШОН ХОРАЗМ

Куни кеча Хоразм энергетиклари рапорт беришди:

Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган область энергетиклари катта зафар қучдилар: Шаҳар ва қишлоқларни электрлаштириш ниҳоясига етказилди. Область ёппасига электрлаштирилди.

Ҳа, Хоразм воҳаси Тахиатош ГРЭСи нуридан тўла баҳраманд бўлди. Область электр тармоқлари корхонаси ва «Узсельэлектрострой» 10-трестига қарашли кўчма колонна коллективлари беш йилликнинг тўртинчи йилида катта ишларни амалга оширдилар. 403 километр узунликда юқори вольтли электр узатиш линияси, 15 подстанция қурилди ва ишга туширилди. Ҳозирги вақтда 4732 километр узунликда электр энергия етказиб берадиган линия, электр тақсимловчи 719 та трансформатор пункти ишлаб турибди.

Эндиликда колхоз қишлоқлари Ильич нуридан чароғон. 65 минг қишлоқ хонадони электр энергиясидан фойдаланяпти. 94 та чорвачилик фермаси ва бошқа кўпгина ишлаб чиқариш объектлари электрлаштирилди. Жон бошига электр энергия сарфлаш 1966 йилдаги 35 киловатт-соатдан 1969 йилда 174 киловатт-соатга етди.

Янги йилнинг дастлабки кунларида Хоразм области энергия тармоғи Ўзбекистоннинг ягона энергетика системасига уланади.

Ўрни келганда, бир тарихий фактни эслайлик. 1913 йилда Хива хони 18 от кучига эга бўлган кичик электр станция қурдириб, ўз саройи ва ҳовлисини ёритган эди. Хон ўз уйини электрлаштирди-ю, лекин халқ ҳақида ўйламади. Фақат янги замон, Ленин ёққан зиё Хоразмни мунаввар қилди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОНА САЙЁРА

Қаршимда ер шарин сурати турар,
Салмоғи Қуванинг анорича бор.
Тимқора осмонда порлаб кўринар
Шу жажжи сайёра кўркам, улуғвор.

Унга боқаману ушлайман ёқа,
Наҳот шу кўрганим рост бўлса, наҳот?!
Наҳотки еримиз бир кичик соққа?!
Наҳотки биз шунга жой бўлсак, ҳайҳот!

Уммонлар кўринар қатра ёш мисол,
Чигит увоғича келмас тоғлар ҳам.
Қитъалар, денгизлар офтобда бир ҳол,
Бари бир нуқтага бўлиб олмиш жам.

Набилар, расуллар, доҳийлар унда,
Қабрлар, қасрлар тургандир қатор.
Балки ҳув кўринган мовий тўлқинда
Сув ичган гўдакнинг нафаси ҳам бор.

Қулоққа чалинар отлар дупури,
Сор бургут ўзини ўлжага урар.
Шарқда чўпон ёққан гулханнинг нури
Шимол сайёҳига кўриниб турар.

Ана, Ҳимолайнинг бағрида бир қиз
Елкада кўзаси — борар булоққа.
Соҳилда учрашди икки қалб ёлғиз
Шивир-шивирлари келар қулоққа.

О, она сайёра, курраи қутлуғ,
Самодан суратинг илк бора кўрдим.
Ҳавойи бир хаёл сеҳри эмас, йўқ,
Фарзанд меҳри билан мен боқиб турдим

Кун кеча эмасми, хислатинг санаб
Шеър ёзиб юрардим сенга парвона.
Бу кун суратингга сўзсиз босдим лаб,
Шу сенми, ёлғизим, шу сенми, она...

Фалакда бир ўзинг турибсан ҳайрон,
Наҳот сен бўлмасанг бунчалар танҳо.
Сийнангга ёпишган фарзандинг — инсон
Она бағридаги гўдакдай гўё...

Қайга кетмоқдасан бунчалар шошиб?
Ором истайсанми кўкда овора?
Балки фарзандингни кўксингга босиб
Елиб кетмоқдасан, она сайёра...
Фарзандларинг бордир сонсиз-саноқсиз,
Во ажаб, қадрингни гоҳида билмас.
Улар-ку қошингда чангдай салмоқсиз,
Лекин бағрингга ҳам сиққуси келмас.
Осмон торлик қилган гала чумчуқдек
Макон талашади гоҳо бетартиб.
Сен-чи, меҳварингда айланасан тек,
Яхши-ю ёмонни елкангга ортиб.
Сен ҳозир суратсан кўзим ўнгида,
Эшита билмассан сўзимни балким.
Бир зумлик безовта ўйлар сўнгида
Яна рухсорингга тикиламан жим.
Бир ёнда ложувард Баҳри Муҳит бор,
Бир ёнда заъфарон Саҳрои Кабир.
Бир ёнда оқ сочли тоғлар пурвиқор
Сенинг толеингга ўқийди такбир.
Эллар тўзғиб ётар гул япроғидек,
Бир ён шоҳу гадо, бир ён дўст-ғаним.
Бир ёнда хаёлий Эрам боғидек
Буюк ва бетимсол менинг Ватаним.
У менинг кўзимга ҳилолдай маҳваш,
Офтоб келар фақат унинг қошига.
О, она сайёра, бағрингни поклаш
Менинг Ватанимнинг тушган бошига.
Унинг қучоғида ғамдан йўқ нишон,
У ерда тентимас иблис хаёли.
У ерда дўстликни улуғлаб инсон
Такаллум қилади қумри мисоли.
Йиллар ўтар балки, ўтар кўп замон,
Ер юзи чулғанар бахтга, чаманга.
Агар дардларингга бўлолса дармон
Руҳим фидо бўлсин шундай Ватанга.
Мен ҳам бир ўғлингман, она сайёра,
Бағринг мен учун ҳам хоки пок бўлсин.
Толеинг то абад бўлмасин қора,
Манглайинг оқ бўлсин, яркироқ бўлсин.

Абдулла ОРИПОВ.

АМУДАРЁ СУВИ УСТЮРТГА КЕЛДИ

Амударёдан Урта Осиё —Марказ газ қувури компрессор станциялари томон қурилаётган гигант сув иншоотининг биринчи навбати фойдаланишга топширилди. Қурувчилар Қўнғиротдан иш бошлаб, Устюрт ясси тоғи орқали 160 километр масофада диаметри 377 миллиметрли қувур ётқиздилар. Тўлей компрессор станцияси Амударё сувини ола бошлади.

Сув йўлининг узунлиги 625 километр бўлган иккинчи навбат қурилиши ҳам бошланди. Бу сув йўли ҳам Қўнғиротдан биринчи сув йўлига параллель равишда —шимолий томонга чўзилиб кетади ва бешта компрессор станцияга сув беради. Шу билан бирга бу ерда диаметри қарийб уч баравар катта қувурлар ётқизилади.

Иккинчи сув магистралидан қурилаётган Қўнғирот — Бейнов темир йўлининг станциялари, чорвадорларнинг посёлкалари ҳам сув олади.

* *

Булунғур районидаги «Октябрь» колхозининг моҳир механизатори Ҳилпин Носирова янги йилни яхши совға билан кутиб олди. У машинада пахта териш юзасидан олган мажбуриятини ошириб бажарди. Самарқанд қишлоқ хўжалик институтининг иккинчи курсида сиртдан таҳсил олаётган ўртоқ Носирова шу кунларда ўқишга тайёргарлик кўрмоқда.

А. Кузьменко фотоси,
ЎзТАГ фотохроникаси.

ТИРИЛГАН ОДАМ

Назир САФАРОВ.

Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси бўлганим учун фронтларда, урушда бўлганларнинг ҳаёти билан қизиқаман. Ном-нишонсиз йўқолганларни қидираман. Минскдаги Улуғ Ватан уруши музейида бўлганимда ярми ўтда куйган комсомол аъзолик варақасига кўзим тушди. «Совет Ўзбекистони» газетасида эълон қилинган жанговар лавҳаларимнинг бирида «шу варақанинг эгаси Ҳамро Эргашев қаерлик бўлса экан, унинг жанговар ҳаёти ва тақдири билан таниш-билиш ўртоқлар бизга хабар қилсалар миннатдор бўлардик» деган сўзлар бор эди. Орадан кўп ўтмай Ҳамро Эргашевнинг ўзи «Совет Ўзбекистони» редакциясига кириб келди. Уртоқ Ҳамро Эргашев билан бўлган суҳбатнинг меваси «Гулистон» журналининг яқин сонларидан бирида босилади. Эътиборингизга ҳавола қилинаётган бу сатрлар шу ҳикоядан парчадир.

Ҳовлимга қандай ҳолатда борганимни эслолмайман. Дарвозадан кирдим-у, ҳушим бошимдан учди. Танам бўшашиб, оёғим қалтираб, ҳолдан тойиб гурс этиб йиқилдим. Харчанд ҳаракат қилиб, ўзимни ўнглаб ололмадим. Бақрайганча осмонга қараб ётиб қолдим. Ақли-ҳушим шу даражада фаромуш бўлса керак; миям фикр қилиш қобилиятини йўқотганди. Ўгай онам вафотидан сўнг мен фронтга жўнаганимда укаларим хотинимнинг қўлида қолган эди.

Бутун кучимни тўплаб, қўлимни ерга тираб, аранг кўтарилиб ўтирдим. Теварак-атрофга нигоҳ ташладим. Тирик жондан асар йўқ. Қабристон жимлиги. Ҳовли бу яқин орада одам яшаган ерга ўхшамайди. Қовжираган шўра, шипирги ўтлар. Уй деворлари шўрхок очиб, тарнови тушиб кетган томдан оққан ёмғир-қор сувлари деворни тилимланган тарвуздек ювиб кетган... Ўрнимдан туришга уриниб кўрдим, жароҳатланган оёғим бу ёқда турсин, соғ оёғим ҳам кесак—жон йўқ эди... нима қилишимни билмасдан бақира бошладим.

— Ҳой, ким бор!... Зиёда! Рустам! Мамад!

Чақирдим, бақирдим, садо чиқмади... яна бақирдим, ниҳоят «Ким-у!» деган овоз эшитилди.

— Ман Ҳамроман! Бу ёққа келинг, биродар.

Бир эркак келди. Зеҳн солиб қарасам—қўшним. Абдуазизжон... хайрият деб шундай бақирдимки, ҳовлидан акс садо эшитилди.

Абдуазиз чопганча олдимга келди-да ёпирай! — деб орқасига тисарилди. Қўрқманг, қўшнингиз Ҳамро бўламан, деб қучоғимни очдим.

Абдуазиз чўкка тушиб, гап-сўзсиз мени қучоқлади. У юзини юзимга қўйиб, — вой ғаниматим, қўшнигинам, тушумми, ўнгим, — дер эди.

— Ўнгингиз, ўлган Ҳамро тирилиб келди.

— Қани-қани, ўрнингиздан туролмасизми?

— Ёрдамлашингчи, — қўлимни Абдуазизга узатдим... йўқ-йўқ қўлтиқ таёқни менга беринг... ҳа, қўлтиғимдан кўтаринг...

— Ёпирим... ҳа, ҳа хайрият... Бизникига ўтамиз... юролмасангиз опичлаб олай.

— Йўқ-йўқ. Ўзим юраман. Ленин яшаган Горький шаҳридан азиз она тупроғимга олиб келган бу оёқ, эндиликда жон қўшнимникига олиб боролмаса, менга нимага керак бу оёқ! Боридан йўғи, шартта кесаман-ташлайман. Қани юрдикми, авайлаб қадам ташладим. бу қандай ҳикмат бўлди экан, қўшним Абдуазизжонни кўришим менга куч, оёғимга жон бағишладими, ҳар қалай қўлтиқ таёқда аввалгидек юриб кетдим.

Қўшним Абдуазиз билан бир неча кун бир кўрпада ётдик. Опалари Баҳор ва Хонимларнинг куёвлари ҳам Ватан уруши фронтларида ҳалок бўлган. Иккала ёш жувон ҳам тул қолибди. Айниқса Баҳорой менга парвона эди. У менга тасалли бериб — ҳаммаси тақдирнинг иши. Қуриб кетсин бундай шум тақдир... Сиздан қора хат келди. Хотинингиз Ойшага ҳам осон тутиб бўлмайди... ёлғизлик қилиб қариндошлариникига кетди...

— Одам ҳар хил бўлар экан-да синглим. Бири вафодор, бири бевафо. Мен укаларимни хотинимга қолдириб кетганимда, савдогарчиликка эмас, фашистлар билан жанг қилгани урушга кетган эдим... Ҳар қалай укаларим кўчада қолмабди, раҳмат сизга Баҳорхон синглим, Зиёдани ўкситмай тарбиянгизга олибсиз. Ана буни бизда одамгарчилик дейдилар. Сир эмас, бусиз ҳам тўйиб нон емагансиз. Бурда нонингизга гўдак синглим Зиёдани шерик қилиб, оналик қилибсиз. Танамда жоним бор, бу яхшиликларингизни унутмайман, мавриди билан қайтарарман.

— Ўлим жойдан омон келдингиз, шуни ўзи давлат. Мамажон билан, Рустамжонларни ҳам ўз тарбиямга олай десам...

— Йўқ-йўқ... унда ортиқ қийналиб қолардингиз. Бир товуққа ҳам сув керак, ҳам дон. Уруш шароити, уч бирдан гўдакни тўйдириш осон гапми?.. Тракторчи корейс Ватанинг одамгарчилигига тан бердим. Укаларим Рустам билан Мамадни ўз фарзандидек тарбиялабди. Қуллуқ, ҳаммаларингизга бош эгиб қуллуқ қиламан.

Келишимнинг эртаси куни, биринчи бўлиб Жониқул Юсупов билан Қурбон Орзиқуловлар кириб келишди. Қучоқлашиб кўришдик. Жониқул ҳам, Қурбон ҳам ҳали ҳарбий кийимини ечганича йўқ экан. Саидбобо айтган эди, дарҳақиқат Қурбоннинг бир оёғи чўп бўлса ҳам руҳи тетик. Гап орасида, оёқ кетса ҳам бош омон қайтдик, ютуқ бизники... Гитлер, гитлерчилардан нима қолди?... Бадномлик қолди. Биз учун қазиган чуқурига ўзи йиқилди. Фашизми билан гўрга тиқдик! — деди.

— Хайр, ўтган ишга саловат — деб гап бошлади Жониқул Юсупов. — Мен ҳам фронтда бўлдим. Воронеж фронтида автоматчи бўлиб урушдим. Қурбонни бўлса кўриб турибсан. Бир оёғи билан икки оёғи борлардан яхшироқ иш беряпти. Уруш туфайли колхозимиз анча ўтириб қолган экан, шундай бўлиши ҳам табиий... Мени яна колхозга раис қилиб қўйдилар. Қуш қаноти билан учиб қуйруғи билан қўнар экан. Фронтдан қайтган оғайнилар астойдил меҳнат қиляптилар. Дўстинг Қурбон, чўп оёғи билан трактор ҳайдаётгандан кейин, буёғини тушуниб олавер. Мен йигитларга айтдим. Ҳовлингни тартибга келтириб берадилар. Озиқ-овқатдан қарашамиз. Қаторда норларинг бор, колхоз бор юкинг ерда қолмайди. Уканг Мамад билан Рустамни хоҳласанг қаватингга ол, синглинг Зиёда ҳали ёш, Баҳор тарбиясида турса ёмон бўлмас. Яна ўзинг ўйлаб кўрарсан. Қора қозонингдан ташвиш тортма, суюқми-қуюқми бир кунинг ўтар. Доктор бўлса бор, тайинлайман, эмланиб тургин. Иш қочмас. Қачон ишга ярайдиган бўлсанг, айтарсан. Хоҳлаган ишингни берамиз. Энди бизга жавоб, — қўзғалди раис. — Кузги шудгор кечикди. Ўзингдан қоладиган гап йўқ. Иш бошида кўз-қулоқ бўлиб, ҳа баракалла қилиб турмасанг, иш кўнгилдагидек боравермайди. Турдикми Қурбон шер?

— Биз тайёр! — дик этиб ўрнидан турди Қурбон...

Кечаларни кўп вақт бедор ўтказардим, дея ҳикоя қилади Ҳамро Эргашев. Улуғ Ватан урушининг боши-адоғи бўлиб беш йил вақт ўтди. Шу ўтган йиллар ичида берган талафотларимизни ўйлаганимда юрагим орқамга тортиб кетади. Хаёл узоқ-узоқларга олиб қочади. Қисқа бу вақт ичида икки азамат укам фронтда ҳалок бўлди. Укаларим доғида куйиб отам вафот этди, азадорлик қора кўйлаги устидан тушмай туриб онам дунёдан ўтди. Уччала норасида етимча укаларимни бошига не кунлар тушмади экан! Мен уларни хотинимга қолдириб фронтга кетдим, мени қурбон бўлдига чиқариб, «қора хат» келгач хотиним ҳам қариндошлариникига кетиворибди...

Касофат уруш қанчадан-қанча хонадонларнинг чироғини бутунлай ўчириб кетди... Миямга ўрнашиб қолган кўргиликлар алами юрагимни кемираётгандек... кунлар оғир, зерикарли эди. Ёшликдан меҳнатга ўрганиб қолганимдами, бекорчилик жонга тега бошлади. Гоҳо-гоҳо кўзи ожиз танкчи дўстимнинг «қўлтиқ таёққа дардисар бўлиб қайтаяпсан» — деган ҳазил-мутойиба қочириғи эсимга тушиб қолганда, унинг гапи ҳазил эмас, ростдек туюларди, тўғридан ҳам фақат қўлтиқ таёққа эмас, колхозга дардисар бўлиб қолдим... меҳнатсиз ҳаёт—ҳаёт эмаслигини шунда билдим, еган нон-ошим ботмаётгандек... ичимга чироқ ёқса ёримасди ўша кунлари.

Укаларим колхознинг енгил ишларига ярайдиган дастёр бўлиб қолган эди. Доктор назоратида, кунлар ўтган сари жароҳатдаги яллиғланиш қайтиб, оёғим ердан енгил кўчадиган бўлиб қолди. Бир куни раисдан иш сўрагандим: — Ҳозирча енгилроқ иш, отбоқарларга бош бўлиб турсанг қалай бўлар экан, деди. Рози бўлдим. Орадан кўп ўтмай ўз касбим пахта кўкартиришни сўрадим. Раисимиз Жониқул Юсупов бригадага бош бўлишни таклиф қилган эди, мен бу йилча звенони сўрадим. Ўн беш гектар ер олиб, саккиз кишига бошчилик қилдим. Ерни гўнглаб ҳайдадик. Чигит тикдик. Ёмон ҳосил кўтармадим. Минг тўққиз юз қирқ саккизинчи йилдан бригадага бошлиқман.

Киши ўзи ҳақида гапирса мақтангандек бўлади. Лекин ҳақиқатни яшириш ҳам яхши эмас. Ўша йили колхозимиз давлат билан қилган шартномаси юзасидан гектар бошига 12 центнердан пахта бериши керак эди. Биз бригада аъзоларимиз билан маслаҳатлашиб 15 центнердан пахта беришга қарор бердик. Бахтимиз кулганини қарангки, 55 гектар ердан 15 центнер ўрнига 30 центнердан пахта топширсак бўладими. Бу колхозимиз тарихида энг юқори ҳосил эди. Шу тариқа бригадамиз йил сайин ҳосилни ошира бориб, пировардида, минг тўққиз юз қирқ тўққизинчи йилда ҳосилни ўттиз етти ярим центнерга етказдик. 1956 йилга келиб 45 ярим центнердан пахта кўтардик. Қизил Байроқ орденли звено бошлиғим коммунист Соат ҳар йили муттасил 50 центнерга етказиб пахта топшираверди.

Минг тўққиз юз эллик олтинчи йили кўтарган хирмонимиз Карл Маркс колхозига жуда катта шон-шуҳрат келтирди. Бир оёғи чўп, Улуғ Ватан урушининг иштирокчиси тракторчи дўстим Қурбон Орзиқулов, фронтчи дўстим колхоз раиси Жониқул Юсупов ва каминангизни ҳукуматимиз олий мукофотга сазовор қилди, ҳар учаламизга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Етти киши: Хайринисса Юсупова, Файзи Эшназаров, Маман Ўразалиев, Ғани Мўминов, Абдулла Умаров, Содиқ Дўстов, Бойтўра Кўмоков ўртоқлар Ленин ордени билан, колхознинг яна ўнлаб аъзолари Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва медаллар билан мукофотландилар.

Йиллар ўтди. Карл Маркс колхозининг донғи райондан областга, областдан республикага тарқалди. У, Самарқанд областидаги энг юқори ҳосилли йирик хўжаликка айланди. Қирқ центнерчилик ҳаракатини бошлаб берган колхоз меҳнаткашлари, бу йил улуғ Ленининнинг муборак тўйига муносиб совға етиштирдилар, гектаридан қирқ центнер пахта кўтариб, давлат хирмонига 7200 тонна «оқ олтин» тўкди.

Ёмон кунлар орқада қолиб кетди. Инқилобгача хор-зор бўлган меҳнат аҳли, инқилоб шарофати билан, доҳий Ленин бошчилигида яратилган Советлар ҳокимияти шарофати билан, эндиликда меҳнат аҳли ўз қадр-қимматини топди. Меҳнатни шон-шараф деб билган ҳар бир совет кишиси коллективчилик руҳини ўзига сингдирган ҳар бир ватанпарвар бизда ўз бахтини ярата олди. Интернационалчилик иттифоқи колхозимиз мисолида ёрқин ифодасини топган. Ўн тўққиз миллат фарзандлари бир ёқадан бош чиқариб бир ота-она болалари сингари аҳил оилада меҳнат қилишиб бахтиёр яшамоқдалар. Уруш туфайли менинг оилам тугалиб, норасида укаларим мураббийсиз қолганда Рустам, Мамадларни ўз иссиқ қучоғига олиб ота бўлган тракторчи корейс Вата оғам, синглим Баҳорой лар хотамлиги совет кишиси руҳининг сўнмас нури, олижаноб фазилатидир. Оғам, Ватага яна бир миннатдорчилигим шуки, иккала укамга ўз ҳунарини ўргатди, иккала укам ҳам колхозимизнинг донгдор тракторчилари. Вата оға билан бирликда иккала укамни уйлантирдик. Мамад етти фарзанд кўрди, Рустам олти боланинг отаси, синглим Зиёда бўлса уч боланинг онаси.

Уруш туфайли ўчган чироғимиз, тинчлик, эркин меҳнат туфайли яна ёнди. Мен урушга қатнашган ерларда тинч аҳоли ватандошларим бошига тушган чексиз фалокатларни ҳеч қачон унута олмайман. Урушнинг оти ўчсин!

Пастдарғом — Тошкент.

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ТОМА-ТОМА КЎЛ БЎЛУР

Андижон машинасозлик заводининг каттадан-кичиги ана шу оддий ҳақиқатга ҳамиша амал қилиб келмоқда. Корхонадаги электр ускуналарининг соз ишлаши, ҳар бир кишининг электр энергиясини эҳтиётлаб сарфлашига эришилмоқда. Яқинда «Ўзэнергосбит» республика ташкилоти электр энергиясини тежаш бўйича олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига дастлабки якун ясади. Тежамкорлик мусобақасида Андижон машинасозлари ғолиб чиқдилар ва «Узэнергосбит» кўчма Қизил байроғини қўлга киритдилар.

И. РАҲМАТУЛЛАЕВ.

МАФТУНКОР МАШҒУЛОТ

«Ташгипрогор» лойиҳалаш институтининг бош архитектори ўртоқ Л. Адамовнинг яқинда ўқиган лекцияси кўпчиликда катта таассурот қолдирди. У Тошкентнинг истиқболи ҳақида қизиқ фактлар келтирди. Ана шу лекция билан Тошкент политехника институти ҳузурида қурилиш ва архитектура бўйича ташкил қилинган халқ университети ўзининг дастлабки машғулотини бошлаб юборди. Университет тингловчилари — республика Қурилиш министрлиги, Қишлоқ қурилиши министрлиги ва «Главташкентстрой» мутахассислари. Университет машғулотларининг тематикаси мафтункор ва ранг-баранг. Унда қурилиш ва архитектура соҳасидаги янгиликлар, Тошкент қурилишида юзага келган ибратли тажрибалар оммалаштирилади.

Ҳ. УСМОНОВ,
инженер.

МАШИНАЛАР БИЛАН ТАБРИКЛАЙВЕРИНГ!

— Ғуломжон Қўзиев пул-буюм лотереяси билетларидан сотиб олаётиб, магазинчига шундай ҳазил қилган эди. Ҳазил чинга айланди: Фарғона областининг Ўзбекистон районидаги Тимирязев номли мактаб ўқитувчиси Ғуломжон Қўзиев 14159 серияли, 108 номерли лотерея билетига «Волга» машинаси ютди.

Қорақалпоғистон АССРдаги Беруний шаҳар, Охунбобоев кўчасида истиқомат қилувчи А. Эшмуродов ҳам 18001 серияли, 135 билетга «Волга» машинаси оладиган бўлди.

Ю. БЕКМУРОДОВ,
О. САФОХОНОВ.

РАВОН ЙЎЛ БУНЁДКОРЛАРИ

Ўтган ойлар ичида юз километр масофадаги йўлга шағал ётқизилди, анча йўлкалар бетонлаштирилди. Колхозлараро машина юрадиган йўллар капитал ҳамда жорий ремонтдан чиқарилди. Мана шулар Тошкент область Калинин район йўл қурилиши ва ремонт бошқармаси коллективининг мақтовини қилиб турибди. Равон йўллар бунёдкорлари янги йилгача планга қўшимча 25 минг сўмлик йўл қурилиши ва ремонт ишларини бажардилар.

А. ҲУСАНОВ.

ЯНГИ ЛОЙИҲАЛАР

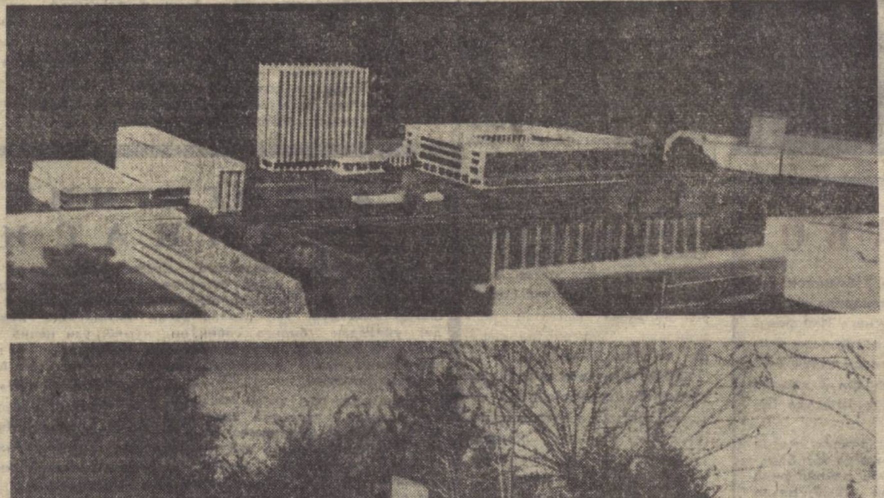

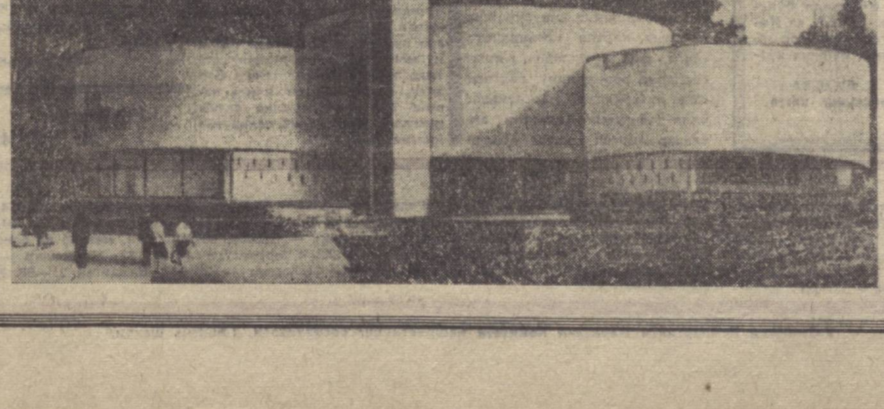

САМАРҚАНДДА — ЛЕНИН МАЙДОНИ

Шарқнинг энг кўҳна ва қадимий шаҳри Самарқанднинг 25 асрлик тўйини нишонлашга катта тараддуд кўрилмоқда. Юз йилликлар гувоҳи бўлган обидалар — миноралар, мадраса ва работларга қайта сайқал беріляпти. Шунинг билан бирга, янги шаҳар деб ном олган территорияда қад кўтарган замонавий архитектура ансамбли кўркам манзара касб этган.

Регистон майдонида барпо этилаётган В. И. Ленин майдони ва унга киритилган комплекс бинолар диққатга сазовор. Шаҳар қурилиш-монтаж бошқармасининг тажрибали бинокорлари меҳнат қилишаётган мазкур майдон лойиҳасини республика Давлат лойиҳа институтининг аҳил коллективи чизган. Лойиҳачилар ўз ишларида меъморчиликдаги сўнгги ютуқлардан унумли фойдаланганлар.

Бўлажак майдонга борадиган йўл чеккасидаги маъмурий бинолар пештоқига инқилобгача ва ундан кейинги воқеаларни акс эттирувчи қизиқарли йирик панноларо ўрнатилади. Майдоннинг ўртасида эса Ильичнинг салобатли ҳайкали қад кўтаради.

КИЧКИНТОЙЛАР ТЕАТРИ

Тинчлик ва дўстлик шаҳри Тошкент жамоли йил сайин кўркамлашяпти. Кўп қаватли бинолардан ташкил топган кварталлар, бетон ётқизилган кенг кўчалар кўзни қувонтиради.

«Узгоспроект» институтининг бош архитектори, Ҳамза мукофотининг лауреати И. Березин архитектор А. Козлова, Ф. Зокирова ва инженер-конструктор В. Штереншиелар билан ҳамкорликда янги театр биноси лойиҳасини яратди. Республика қўғирчоқ театри Хоразм ва Куйбишев кўчалари бурчагида қурилади.

Қарийб уч гектар майдонни эгаллайдиган бўлажак театр биносида бир вақтнинг ўзида мингдан зиёд кичкинтой спектаклларни ўзбек ва рус тилларида кўради. Пойтахт ҳуснига-ҳусн бўлиб тушадиган қувноқлар театри мармар тошлар билан сайқалланади.

Ш. УБАЙДУЛЛАЕВ,
лойиҳачи инженер.

ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР УЙИ

Тошкентнинг 2-Шимолий-шарқ массивида катта туғруқхона қуриш мўлжалланмоқда. Бино лойиҳаси муаллифлари — «ТашЗНИИЭП» институти ходимлари Фрида Церфас ва Вячеслав Орловскийлар туғруқхонани қуйидагича тасаввур этишяпти.

— Оналар ва болалар уйи деса арзигудек бу бино етти қаватли, 270 дан кўпроқ ўринга эга бўлади. Хоналар кенг ва ёруғ бўлиши билан бирга ундаги ҳарорат махсус мосламалар ёрдамида мўътадиллаштириб турилади. Кунига 400 га яқин аёлни қабул қиладиган консультация ҳам шу бинода жойлашади.

Туғруқхонага янги меҳмонларни йўқлаб оналарини табриклашга келганлар учун ажойиб қулайлик яратилади: пастки хоналардан бирига ўрнатилган бир неча Ойнаижаҳон-телефон кабиналари хоҳлаган қават билан алоқа боғлашга хизмат қилади.

С. САИДҲОСИЛОВ.

Суратларда: Самарқандда қурилаётган Ленин майдони (юқорида) ва Тошкентда бунёд этиладиган республика қўғирчоқ театрининг макетдаги кўриниши.

М. Мирмуҳамедов фотолари.

БИЗ — 12 МИЛЛИОН КИШИМИЗ

1970 йил арафасида Ўзбекистон аҳолисининг сони 12 миллионга етди. 13-нчи миллионнинг ҳисоби бошланди... Республика Марказий статистика бошқармасида ЎзТАГ мухбирига шу ҳақда хабар қилишди.

Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистон аҳолиси қарийб уч баравар кўпайди. Ҳозир республиканинг аҳолиси 40 та шаҳарда ва минглаб посёлкаларда, қишлоқларда, овулларда истиқомат қилмоқдаки, буларнинг кўпчилиги янгидан ўзлаштирилган ерларда — собиқ дашт ўрнида ва янги саноат районларида қад кўтарди. Республиканинг пойтахти Тошкентда 1 миллион 300 мингдан ортиқ киши истиқомат қилмоқда. Тошкент катталиги жиҳатидан Совет Иттифоқида тўртинчи шаҳардир.

Ўзбекистонда аҳолининг ўсиш суръатлари мамлакатда энг юқори ўринлардан бирини эгаллайди — аҳоли йилига қарийб 3 процент кўпаймоқда. Ўзбекистон ССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида аниқланганидек, меҳнаткашларнинг фаровонлиги ундан ҳам тезроқ ўсмоқда. 1970 йилда аҳоли жон бошига реал даромад 6,1 процент кўпаяди. Бу — республика аҳолисининг яна ўсишини кўзда тутиб қилинган ҳисобдир.

Республикамиз кичкинтойлари янги йил байрамини зўр шодиёналик билан кутиб олишди. Суратда: Тошкент область Янгийўл районидаги Свердлов номли колхознинг 14-болалар боғчасига ўрнатилган янги йил арчаси.

М. ПУЛАТОВ фотоси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИ ШАРАФИГА

ГАВАНА, (ТАСС). Куба меҳнаткашларининг касаба союз маркази В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлаш учун «Ленин ва меҳнаткашлар» мавзуида адабий конкурс ўтказмоқда. Конкурсга тақдим этиладиган асарлар дунёда биринчи социалистик давлат асосчисининг ҳаёти ва фаолиятини акс эттириши ҳамда икки асосий мавзуга:

Октябрь резолюцияси — жаҳон пролетариатининг биринчи ғолибона революцияси, унинг аҳамияти ва намунаси; В. И. Ленин революция йўлбошчиси:

В. И. Лениннинг меҳнат унумдорлиги ва уни ташкил этиш тўғрисидаги сўзларининг аҳамияти; Коммунистик шанбаликлар деган мавзуларга мос келиши лозим.

Жюри энг яхши деб топган уч асарни Куба меҳнаткашлар касаба союз маркази эълон қилади ҳамда мамлакатнинг ҳамма корхоналари ва муассасаларида тарқатади.

НАРХ-НАВО ОШМОҚДА

САНТЬЯГО. 1969 йили Чилида нарх-наво 29,3 процент ортди. «Ультима ора» газетаси экономика, тараққиёт ва реконструкция министрлигининг берган маълумотига асосланиб, шу ҳақда хабар қилди. 1968 йилда нарх-наво 27,9 процент кўтарилган эди.

Газеталарнинг хабар беришича, янги йилдан нарх-навонинг янада ошиши кутилмоқда. Айниқса озиқ-овқат ва кенг истеъмол моллари, шунингдек газ учун тўланадиган ҳақ ортиши кутилмоқда.

(ТАСС).

1970 йилнинг асосий воқеаси

● ОТТАВА. Канада Коммунистик партиясининг марказий органи «Канадиен трибюн» ҳафталиги бундай деб ёзади: В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги кириб келаётган 1970 йилда жаҳондаги меҳнаткашлар учун асосий воқеа бўлади.

Ҳафталик «1970 йил — Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги» деган доимий рубрика ташкил қилган. Бу рубрика остида Ленин таълимотининг жаҳоншумул ғалабаси, жаҳон пролетариати доҳийсининг ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ бўлган материаллар эълон қилинмоқда.

● АДАН. «В. И. Ленин мазлум халқларга миллий ва ижтимоий озодлик йўлини кўрсатиб берди, — деб ёзади Жанубий Яман Халқ Республикаси ҳукмрон миллий фронти органи бўлмиш «14 октябрь» газетаси. — Миллий масала тўғрисида, миллий озодлик ҳаракатларининг социалистик революцияга муносабати ҳақидаги Ленин ғоялари озодлик ва социализм учун кураш йўлини ҳамиша ёритиб туради».

● ДЕҲЛИ. Канпурай шаҳрида В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига бағишланган кинофестиваль тугади. Шаҳар аҳолиси саккиз кун мобайнида Лениннинг ҳаёти ва фаолиятини ҳикоя қиладиган совет кинофильмларини томоша қилдилар. (ТАСС).

Югославия олимлари ядро энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланишни муваффақиятли суръатда амалга оширмоқдалар. Суратда: Белград яқинидаги Винче ядро тадқиқот институтида.

ТАСС фотохроникаси.

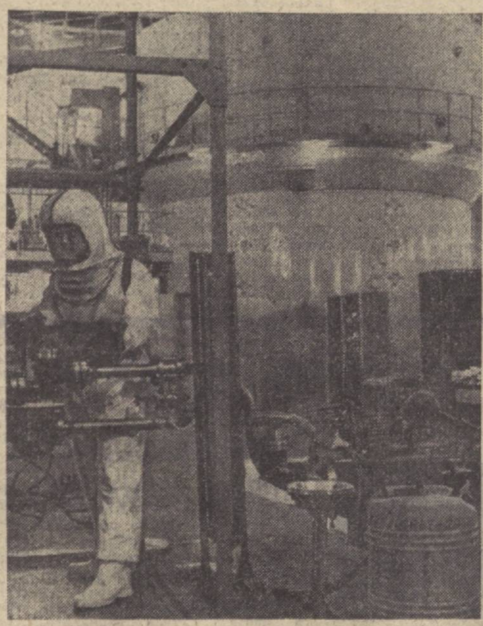

«РЕВКОМ»ЛАР ЭЛАК-ЭЛАК...

Кейинги вақтларда Хитой матбуоти айрим корхоналар ва муассасалардаги «партия ташкилотларини тартибга солиш» тўғрисида кўп ёзмоқда. «Синьхуа» босмахонасидаги ва Циньхуа сиёсий институтидаги «партия қурилиши»нинг тажрибаси айниқса батафсил ёритилди. Ҳар иккала ҳолда ҳам «партияни тартибга солиш ва қуриш ишлари» махсус «раҳбар группалар» бошчилигида ўтказилди. У «раҳбар группалар» пойтахт ҳарбий қисмидан келган агитбригадалар ёрдамига суяниб иш олиб борди.

Газеталардаги хабарларда айтилишича, ўтган йилнинг май ойидаёқ «Синьхуа» босмахонасида партия комитети тузилган. Сўнгра «қатъий тозалаш» ўтказилган. Лю Шао-ци йўлини қўллаб-қувватловчи «синфий душманлар» деб аталган кишилар партия сафидан ҳайдаб юборилган.

Босмахонадаги партия ташкилоти билан «ревком» ўртасидаги муносабатлар проблемаси унчалик қийинчиликка учрамай ҳал этилди, дейилади матбуотда босилган хабарда. Чунки «революцион комитет аъзоларининг кўпчилиги айни вақтда партия комитетининг ҳам аъзоларидир». Шундай қилиб, «Синьхуа» босмахонасида битта раҳбарлик вужудга келтирилди. Партияни тартибга солиш ва қуриш ишлари билан шуғулланувчи раҳбар группаларнинг иш тажрибаси бошқа корхоналарга ибрат қилиб кўрсатилмоқда.

Шу тажриба тўғрисида газеталарда берилган ҳисоботлардан маълум бўлишича, Хитой Коммунистик партиясининг IX съезди деб аталган съезд томонидан партияни «тартибга солиш» тўғрисида қўйилган вазифа ҳозирча фақат айрим корхоналардагина бажарилди.

Яна шу нарса ҳам очиқ кўриниб турибдики, «партияни тартибга солиш» амалда партия ташкилотларини янгидан тузиш демакдир, чунки партиянинг илгариги ҳамма аъзолари тозалашдан ўтказилади ёки партияда қайтадан қолдирилади, ёхуд партия сафидан чиқариб юборилади.

Баъзи кузатувчиларнинг айтишларига қараганда, шу тозалаш вақтида партиянинг илгариги аъзоларидан ярмидан тортиб тўртдан уч қисмигача партия сафидан чиқариб юборилади. Партия ташкилотини қайта тузишнинг яна бир шарти шуки, партия организмига «янги қон қуйилади», яъни «маданий революция» вақтида «Мао штаби»нинг кўрсатмаларини ҳеч сўзсиз бажарган активлар партия сафига кўплаб қабул қилинади. «Синьхуа» босмахонасида партия ташкилотини қайта қуришдан иборат бу ишни ўтказишга етти ой вақт кетди.

Бундан ташқари «партияни тартибга солиш» тажрибаси тўғрисида газеталарда босилган ҳисоботларда партия комитетлари билан «ревкомлар» ўртасидаги ўзаро муносабатлар тўғрисидаги жуда кескин масалани ҳал қилиш учун тегишли андаза ҳам кўрсатиб берилмоқда.

Маълумки, пастдан то юқоригача партия ташкилотларини қайта тиклаш вазифаси аввал тегишли «ревкомлар»га юклатилган эди. Лекин партия ва сайлаб қўйилган маъмурий органлар тор-мор келтирилганидан кейин бутун ҳокимиятни ўз қўлига тўплаб олган мана шу «ревкомлар»нинг ўзи партия аппаратини қайта тиклашга тўсқинлик қилди. «Ревкомлар»даги цзаофанлар ва хунвэйбинлар «партия қурилишига» айниқса актив қаршилик кўрсатдилар. Маълумки, «маданий революция»нинг биринчи босқичида партияни тор-мор келтирмоқ ва ёқмай қолган партия кадрларидан ўч олмоқ учун ана шу цзаофанлар ва хунвейбинлардан фойдаланилган эди.

Энди газеталар, «ревкомлар» партия комитетларининг қарорларини бажариши лозим, деб йўл-йўриқ берилганлигини таъкидламоқда. Шу нарса диққатга сазоворки, «ревкомлар» ёмон ишлаётганлиги, улар ички жанжаллар билан ўралашиб қолганлиги тўғрисидаги шикоятлар вилоятлар матбуотида ҳам, марказий матбуотда ҳам тез-тез босиб чиқарилаётган бир вақтда шундай йўл-йўриқ берилмоқда.

Вилоятларнинг «ревкомлари»даги айрим гуруҳлар ва фракциялар бир-бирларини, Пекиннинг қарорлари ва кўрсатмаларини атайин бажармаётир, деб айбламоқдалар. Хунвэйбинларнинг ва бошқа «оммавий ташкилотлар»нинг вакилларини улар «ревкомларда» ишлашга имкон бермайдиган вазият туғдирмоқда, деб айбламоқдалар. Хунвэйбинлар эса, бизга «ревкомларда»ги лавозимлар расмият учунгина берилиб қўйибди, ҳақиқатда эса бизга ҳеч қандай ҳуқуқ берилмаган, деб нолимоқдалар.

«Жэньминь жибао» газетаси яқинда қўлланма бўладиган мақола эълон қилди, кейин бу мақолани Хитойдаги бошқа газеталар кўчириб босди. Газета шу мақолада «ревкомлар» ўзларининг иш методларини тубдан ўзгартишлари керак, деб талаб қилди, акс ҳолда уларнинг бутун фаолияти «вайсақиликдан иборат бўлиб қолади» деб огоҳлантирди. Шу газетанинг ўзи бошқа бир мақоласида ревкомлардаги революцион омманинг барча вакиллари (яъни цзаофанларнинг ва хунвэйбинларнинг вакиллари) ўзларининг ишлаб чиқариш ташкилотларига ва ўқув юртларига қайтиб боришлари лозим», деб талаб қилди. Вилоятлардаги газеталарда ва радиода берилган хабарларга қараганда, ҳозирги вақтда «ревком»ларни қайта ташкил этиш ва «элак-элак қилиш» ишлари асосан бу ҳокимият органларини барча тозалашлардан кейин омон қолган собиқ кадр ходимлар билан ҳарбийлар коалициясига айлантиришдан иборат бўлмоқда. Шу билан бирга «ҳарбийлар буюради, кадрлар ижро этади» деган принцип сақланиб қолмоқда. «Ревкомлар»га бошчилик қилаётган ҳарбийлар партияни «тартибга солиш ва қуриш» ишларига амалда ўзлари раҳбарлик қилмоқдалар ва, қоида тариқасида, янги тузилаётган партия комитетларига бош бўлиб қолмоқдалар. (ТАСС).

ЯНВАРДА ОБ-ҲАВО

Ўтган йилнинг охирги ойи — декабрь жуда иссиқ келди. Айрим кунлари республика бўйича ҳарорат 15-20 даражагача кўтарилди. Ҳатто кечалари ҳароратнинг 0 даражадан паст бўлмаган ҳоллари кўпроқ бўлди. Фақат Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида ҳавонинг бир неча даражагача совиганлиги кузатилди.

Декабрь ҳавосининг бунчалик илиқ келишини республикамизда камдан-кам учрайдиган воқеа дейиш қийин. Чунки, бундай ҳоллар ўтган йиллар давомида ҳам бир неча бор такрорланган. 1960 йилда ҳаво шундай бўлган эди.

Янги 1970 йилнинг биринчи ойи — январида деярли совуқ бўлмаслиги кутилмоқда. Ҳавонинг ўртача ойлик ҳарорати нормадан 1-3 даража юқори бўлади. 18-20 январь ва учинчи беш кунликда ҳарорат кундузлари 13-18, кечалари 2-7 даражага етиши мумкин. Ойнинг иккинчи беш кунлигида ҳам ҳарорат бир оз кўтарилади. Ўзбекистон ҳавосига хос қиш ойнинг ўрталарида юз беради. Шу кезларда Ўрта Осиёга Иттифоқимизнинг Европа қисмидан совуқ ҳаво оқими келади. Бу даврда кечалари совуқ 7-12 даражагача пасайиб, кундузлари 2 даража иссиқ билан 3 даража совуқ ўртасида бўлади.

Январда энг кўп ёғингарчилик асосан учинчи беш кунликнинг охирида юз беради. Ой давомида республика районларида ёғингарчиликнинг миқдори 20-30, баъзи ерларда 40-50 миллиметр атрофида бўлади. Фақат Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областларида ёғингарчилик нормадан 10 миллиметргача кўпроқ бўлиши кўзда тутиляпти.

Г. ЯУШЕВА,
Тошкент об-ҳаво бюросининг катта синоптик инженери.

САВДОГАРНИНГ ХАЗИНАСИ

Яқинда Липецк милициясига бир хат келди. Бу хатда Чаплигин шаҳридаги (илгари шу шаҳар Раненбург деб аталарди) уйлардан бирига собиқ маҳаллий савдогар Михайлов хазинасини кўмиб қўйганлиги маълум қилинган эди.

Милицияда бу хабар янги йил олдидан қилинган ҳазил эмасмикан, деб ўйлашди-ю, лекин текшириб кўришга аҳд қилишди. Кераклн уйни қидириб топилгач, ковлай бошланди. Тез орада музлаб қолган ер остидан ҳақиқатан кўзача топилди. Кўзачанинг ичига қоғоз пуллар ва векселлар солиб қўйилган эди, кўзачанинг остида эса, оғзи кенг шиша бор экан. Бу шишанинг ичига қарийб бир минг сўмлик олтин тангалар тўла қилиб солиб қўйилган экан.

Бу хазинанинг қизиқ тарихи аниқланди. Раненбургда Совет ҳокимияти ўрнатилгач, савдогар қимматбаҳо нарсаларини кўмиб, ўзи қочиб кетган экан. Кейинчалик у ана шу бойликларини олмоқчи бўлгану, лекин ўзи ташлаб кетган уйда ЧК деган вивескани кўриб қолган. Шундан кейин Михайлов шаҳардан умрбод ғойиб бўлган, унинг сирини яқиндагина узоқ бир қариндоши билиб қолган. Милицияга хат юборган киши ана шу қариндоши экан.

Липецк.

(ТАСС мухбири).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

КОРХОНА, МУАССАСА, ТАШКИЛОТ ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР МОЛИЯ МИНИСТРЛИГИ БИЛДИРАДИКИ.

СССР Олий Совети Президиумининг 1943 йил 30 апрелда «Аҳолидан олинадиган даромад солиғи тўғрисида» деб чиқарган фармонининг 30 моддасига мувофиқ республиканинг молия органлари 1970 йилнинг январь ва февраль ойларида ҳамма шаҳарларда ва шаҳар типидаги жойларда

СОЛИҚЛАР ҲИСОБИНИ ОЛАДИЛАР

1969 йилда ҳунармандларнинг даромадлари, аҳолига турли хизмат кўрсатишдан, иморат, квартира, хона ва ҳоказоларни ижарага қўйиш ва бошқалардан келган даромадлар тўғрисида гражданлар шу даромадлар юзасидан район (шаҳар) молия бўлимларига 1970 йил 15 январдан кечикмай билдиришлари лозим.

Корхона, муассаса ва ташкилотлар ҳар ойнинг 15 числосигача кечиктирмай гражданлар томонидан етказиб берилган буюмлар, қилинган ишлар (шахсий материалларидан фойдаланилган бўлса), кўрсатилган хизмат ва шу кабилар учун гражданларга тўланадиган пулга ахборот 3-форма бўйича район (шаҳар) молия бўлимига маълум қиладилар, шартнома билан улар томонидан ижарага берилган бинолар учун гражданлар томонидан тўланиши керак бўлган сумма ҳақидаги ахборот эса шартнома тузилганидан сўнг 15 кунлик муҳлатда район (шаҳар) молия бўлимига маълум қилинади.

Корхоналар корхона учун ўз уйларида ишлаётган гражданларнинг 1969 йилдаги иш ҳақлари тўғрисида 1970 йил 10 январдан кечикмай район (шаҳар) молия бўлимларига 4-форма бўйича маълумот тақдим қилишга мажбурдирлар. Кооператив, корхона, муассаса ва ташкилотлар СССР Олий Совети Президиумининг 1942 йил 10 апрелда «Маҳаллий солиқ ва йиғимлар тўғрисида» чиқарган фармонининг 12-моддасига мувофиқ, иморат солиғи ва ер рентаси ҳақида бўлган ҳисобкитобни район (шаҳар) молия бўлимларига 1970 йил 1 февралгача тақдим қилишлари лозим.

4, 17, 18-моддада кўрсатилган фармонга мувофиқ шахсий уйлари бўлган гражданлар маҳаллий солиқларни белгиланган муддатларда тўлайдилар (20 март, 20 апрель, 20 майда).

Қарамоғида учдан ортиқ киши бўлган ишчи ва хизматчилардан уларнинг асосий иш жойлари томонидан олинадиган даромад солиғи 30% камайтирилади.

Кўрсатилган имтиёзлар уй бошқармалари ва меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ Совети ижроия комитети томонидан берилган справкалар асосида амалга оширилади. Справка ҳар йили топширилади ва бу топширилган кундан бошлаб кучга киради. Ишчи ва хизматчилар қарамоғидаги кишилар сони тўғрисидаги ҳужжатни январь ойининг биринчи ярми маош бериладиган кунгача, агар ишга янги кирган бўлса ёки қарамоғидаги кишилар сони маош тўланадиган кунгача кўпайган бўлса, шу кундан бошлаб 20 кунлик муддатда топширадилар.

Қарамоғида учдан ортиқ киши бўлган эр-хотин ёлланма ишда бўлсалар, имтиёз уларнинг ўзаро келишишига қараб бирларига яратиб берилади.

СССР Олий Советн Президиумининг 1967 йил 8 сентябрдаги Фармонига мувофиқ ўз шахсий мулклари ҳисобланган уйларда яшаётган Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари ва I, II, III даражали Шуҳрат медаллари билан мукофотланганларга қурилиш ва ер рентаси налоглари ёки қишлоқ хўжалик налогларини белгиланган миқдордан 50 процент миқдорда кам тўлаш ҳуқуқи берилади.

ЕР РЕНТАСИ ҚУРИЛИШИДАН ҚУЙИДАГИЛАР ОЗОД ҚИЛИНАДИ:

қурилишлар ҳарбий хизматчиларнинг оддий ва кичик раҳбар составига ва уларнинг оила аъзоларига тегишли бўлса:

пенсия, иморат ва томорқадаги ёрдамчи қишлоқ хўжалигидан ташқари даромад манбаи бўлмаган пенсионерлар ва уларнинг оила аъзолари. Башарти, пенсионернинг ўзи шу иморатда яшаса ва уй бекаси ҳамда ўқувчи болалардан бошқа меҳнатга қобилиятли оила аъзолари яшамайдиган бўлса.

Шу муносабат билан кўрсатилган енгилликларга ҳақли бўлган гражданлар солиқ ҳисобга олинаётган даврда молия органларига тегишли ҳужжатларни тақдим этишлари лозим.

Шаҳарларда ва шаҳар типидаги жойларда яшовчи автомобиль, мотоцикл ва қайиқларга эга бўлган шахслар тегишли йиғимни меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари томонидан 1970 йил учун белгиланган муддатларда Госбанк муассасаларига тўлашлари лозим. Давлат автоинспекцияси банк муассасасининг шу йиғимни тўлаганлик ҳақидаги квитанцияси тақдим қилинганидан кейингина транспортларни техник кўрикдан ўтказади ва рўйхатга олади.

3 ва 4-форма бўйича бериладиган маълумот бланкаси, декларация (ариза), иморат солиғи ва ер рентаси бўйича бериладиган ҳисоб бланкалари район (шаҳар) молия бўлимларидан олинади.

Ўзбекистон ССР Молия министрлиги.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.55 — Тошкент кўрсатади.

11.00 — Мультфильм. 11.40 — Қўғирчоқ фильм. 12.00 — Алишер Навоий номидаги Давлат академик опера ва балет Катта театридан «Олтин калитча» балети олиб кўрсатилади. 18.55 — «Душанбагача омон бўлсак» (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 19.50 — Телетеатр: Э. Раннет. «Илон ва қадаҳ» (телеспектаклнинг 1-қисми) 21.05 — Теленгиликлар. 21.20 — Экран ҳандаси. 22.00 — Телетеатр: Э. Раннет. «Илон ва қадаҳ» (телеспектаклнинг 2-қисми).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.00 — Тошкент. Ўқув кўрсатувлари. 12.55 — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — Фрунзе телестудиясининг кўрсатувлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 4/I да Олтин калитча (кундузи). 5/I да Севилья сартароши (кундузи). Севги тумори (кечқурун).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/I да Бой ила хизматчи (кундузи), Аяжонларим (кечқурун). 5/I да Олтинчи июль (кундуз ва кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4/I да Кумуш тўй (кундузи). Жон қизлар (кечқурун). 5/I да Икки билакузук (кундузи). Катта концерт (кечқурун).

КИНО

Манеж қироли — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 12 ярим). «ЧАЙКА» (эрталаб соат 9 ярим ва 11 да).

Она муҳаббати (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2 да).

Зўраки жосус (2-серия) — НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5, кеч 8.15 да), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да).

Анжелика — фаришталар маликаси (2 серия) — «СПУТНИК» (кундуз соат 1, 4 ярим, кеч 8 ва 9 да). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «МОСКВА» (кундуз соат 2 яримда).

Флиппер — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун, тоқ соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11.45 ва кундуз 1 яримда).

1970 йил февраль ойидан ҳафтада бир марта чиқадиган «ЭКРАН ЯНГИЛИКЛАРИ» газетасига

ОБУНА БОШЛАНАДИ

Газета саҳифаларида Тошкент шаҳар, Тошкент ва Сирдарё областлари экранларида намойиш қилинадиган фильмлар репертуари, янги фильмларга аннотациялар, репортажлар бериб борилади.

Обуна баҳоси — 6 ойга 54 тийин.

Обуна «СОЮЗПЕЧАТЬ»нинг ҳамма бўлимларида чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ходимлари касаба союзининг Ўзбекистон республика комитети президиуми қишлоқ хўжалик касаба союзининг Андижон область комитети раиси

Амина Тожибоевна КАРИМБОЕВАнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳуманинг оиласига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216, Халқаро ҳаёт — 337604, Коммунистик тарбия — 331455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604, Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347, Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553, Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон —48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Наманган 21—88, Нукус —42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55, Гулистон — 22—09.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583 Р — 01107